

૧૨ જાન્યુઆરી
સ્વામી વિવેકાનંદ જન્મદિન

મેનોગત

કર્મણ્યેવાધિકારસ્તે

માતા હીરાબાની અંતિમવિધિ પૂર્ણ કરીને તરત જ રાષ્ટ્રના વિકાસ કાર્યમાં
જોડાઈ ગયેલા શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી આપણા સૌ માટે પ્રેરણાદાયી

જન્મજયંતીએ સ્વામી વિવેકાનંદના વિચારો

૧૨ જાન્યુઆરી યુવાનોના પ્રેરણાસ્ત્રોત અને ભારતીય સંસ્કૃતિનો ડંકો વિશ્વમાં ગુંજતો કરનાર સ્વામી વિવેકાનંદજીનો જન્મદિવસ છે. સ્વામી વિવેકાનંદજીનું બાળપણનું નામ ‘નરેન્દ્ર’ હતું. તેજસ્વી વ્યક્તિત્વ અને આધ્યાત્મિક વિચારો તેઓને બાળપણથી જ પ્રાપ્ત હતાં. સ્વામી વિવેકાનંદજી સાચા ગુરુની શોધમાં હતા અને રામકૃષ્ણ સાચા શિષ્યની શોધમાં હતા. યોગાનુયોગ ગુરુ-શિષ્યનો મેળાપ થયો અને સમગ્ર દુનિયાને એક આધુનિક વિચારકની ભેટ મળી. સ્વામી વિવેકાનંદજીએ કર્મને મહત્ત્વ આપવાનો સંદેશો સમગ્ર ભારત દેશને આપ્યો છે.

સ્વામીજી કહેતા કે “તમારામાં અદ્ભુત શક્તિ રહેલી છે. માત્ર હું કંઈ નથી, હું કંઈ નથી, તેવો વિચાર નિર્બળ બનાવી દે છે.” માનવીનો સંઘર્ષ માનસિક ક્ષેત્રમાં છે, જેટલા પ્રમાણમાં મનુષ્ય પોતાનું મન કાબૂમાં રાખી શકે તેટલા પ્રમાણમાં તે મોટો છે. જ્યારે મનની વૃત્તિઓ સંપૂર્ણપણે શાંત હોય છે, ત્યારે આત્મા પોતાને પ્રકટ કરે છે. પ્રથમ તમારું શરીર ઘડો, ત્યાર પછી જ તમને મન ઉપર કાબૂ મળશે. આ આત્મા નિર્બળથી પમાતો નથી. સ્વમાનથી જીવો. જેને પોતાના સ્વમાનનો ખ્યાલ છે તેને જ માણસ કહેવાય. સ્વામીજી કહેતા કે જે શરીરે અશક્ત હોય તે આત્માનો સાક્ષાત્કાર કરવાને યોગ્ય નથી. સ્વામી વિવેકાનંદજી કહેતા કે તમે ખંતથી કામ કરવા લાગી જશો તો તમો જરૂર સફળ થશો. જે કોઈ પૂરેપૂરા દિલથી કોઈ પણ વસ્તુ ઉપર મંડી પડે છે, તેને તેમાં માત્ર શફલતા મળે છે એટલું જ નહિ, પણ તેમાં મગ્ન રહેવાથી તે પરમ સત્ય-સ્વરૂપ બ્રહ્મને પણ પામે છે. જે પૂરા દિલથી કોઈ કામ કરે છે, તેને ઈશ્વરની મદદ મળે છે. કર્મ, જ્ઞાન, ભક્તિ અને યોગના સમન્વયથી પરમાત્માનું દર્શન પ્રાપ્ત થાય છે. શ્રી રામકૃષ્ણ જે ગીત ગાતા તેનો ઉલ્લેખ કરતાં વિવેકાનંદજીએ નોંધ્યું છે કે “સંયમિત મન એક અમોલ્ય ધન છે, એક પારસમણિ છે, જે તમે માગો તે તે આપી શકે છે.”

ગુરુ શ્રી રામકૃષ્ણ તરફથી મળેલી દિવ્ય ભેટના સંદર્ભમાં સ્વામી વિવેકાનંદજી બેલૂર મઠ ખાતે ૧૮૦૧માં શિષ્ય સાથેની વાતમાં નોંધે છે કે શ્રી રામકૃષ્ણના દેહત્યાગના બે-ત્રણ દિવસ પૂર્વે તેઓએ મને બોલાવ્યો અને પાસે બેસવા કહ્યું, પછી મારી સામે એકીનજરે જોતાં જોતાં સમાધિમાં મગ્ન થયા, તે વેળા મને ખરેખર એમ જ લાગ્યું કે વીજળીનો સંચાર થાય તેમ એક સૂક્ષ્મ શક્તિ મારા શરીરમાં પ્રવેશ કરતી હતી. થોડીવારમાં મારું દુન્યવી ભાન જતું રહ્યું અને હું શાંત બેસી રહ્યો, ક્યાં સુધી હું તે સ્થિતિમાં રહ્યો તે મને યાદ નથી. જ્યારે ભાન આવ્યું ત્યારે મેં શ્રી રામકૃષ્ણને આંસુ સારતા જોયાં. મેં જ્યારે તેમને પૂછ્યું ત્યારે તેમણે સ્નેહપૂર્વક કહ્યું : “આજે મારું બધું તને આપીને હું ભિખારી બની ગયો છું. આ શક્તિ દ્વારા જગતના કલ્યાણ માટે અનેક કાર્યો કર્યા પછી તું પાછો આવીશ.”

સ્વામી વિવેકાનંદજીએ આત્માનુભૂતિ પર ભાર મૂક્યો છે. આત્માનુભૂતિને લક્ષ્ય તરીકે જાણો. દરેક ભિન્ન ભિન્ન પંથ, સત્યનો એકેક માર્ગ માત્ર છે. માણસે કેટલી ત્યાગવૃત્તિ કેળવી છે તે જ પ્રગતિની ખરી કસોટી છે. જ્યાં તમે જુઓ કે કામ અને કાંચન પ્રત્યે આકર્ષણ ઘણું ઓછું થયું છે ત્યાં જ તેનો અંતરાત્મા જાગી ઊઠે છે એમ જાણજો, પછી તે ગમે તે પંથનો હોય. તેને માટે આત્માનુભૂતિનું દ્વાર જરૂર ખુલ્લું થયું છે. દરેક જીવમાં ઈશ્વર છે. જીવમાં રહેલા ઈશ્વર સિવાય બીજો કોઈ ઈશ્વર નથી. જે જીવની સેવા કરે છે તે ઈશ્વરની સેવા કરે છે.

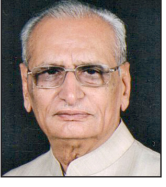
સ્વામીજીએ પહેરવેશના સંદર્ભમાં જણાવ્યું હતું કે “પોતાનો રાષ્ટ્રીય પહેરવેશ અને ખાવા-પીવાની રીત તથા રહેણીકરણી છોડી દેવાથી માણસ રાષ્ટ્રીયતા ખોઈ બેસે છે. કોઈપણ વ્યક્તિ રાહુ પાસેથી વિદ્યા મેળવી શકે છે, પણ જે વિદ્યા શીખવાથી રાષ્ટ્રીયતાનો લોપ થાય તે વિદ્યા તેના ઉદ્ધારમાં મદદરૂપ થતી નથી, ઊલટાનું તેના અધઃપતનનું તે નિમિત્ત બને છે.”

સ્વામી વિવેકાનંદજીએ ૨ નવેમ્બર ૧૮૯૩ માં શિકાગોથી પોતાના સ્નેહી પ્રિય અણસિંગાને લખેલ પત્રમાં વિશ્વ ધર્મપરિષદની વાત લખી છે. આ વાતમાં તેઓએ જણાવ્યું છે કે “બોસ્ટન નજીકના હાર્વર્ડ યુનિવર્સિટીમાં ગ્રીક ભાષાના પ્રો.ડૉ.રાઈટે મને વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં જવાની અગત્યતા સમજાવી હતી. વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં અપાયેલાં ભાષણોથી વિવેકાનંદજી નોંધે છે કે મારું હૃદય ધડકવા લાગ્યું હતું અને મારી જીભ સુકાઈ ગઈ, હું એવો તો ઢીલો થઈ ગયો કે સવારે તો બોલવાની હિંમત જ કરી શક્યો નહિ. મારી પૂર્વેના ભારતીય વક્તાઓએ ભાષણો તૈયાર કરીને રજૂઆત કરી હતી. મારી પાસે કોઈ જ તૈયારી નહોતી. સ્વામીજીએ લખ્યું છે કે દેવી સરસ્વતીને પ્રણામ કરીને હું આગળ ગયો અને મેં ટૂંકું ભાષણ આપ્યું. મેં એ સભાને “અમેરિકાનાં બહેનો અને ભાઈઓ !” તરીકે સંબોધન કર્યું, એ સાથે જ બે મિનિટ સુધી કાન બહેરા કરી મૂકે એવો તાળીઓનો ગડગડાટ થઈ રહ્યો. ત્યાર બાદ મેં આગળ ભાષણ ચલાવ્યું અને જ્યારે એ પૂરું થયું ત્યારે ઊર્મિના આવેશથી લગભગ લોથપોથ થઈને હું બેસી ગયો.”

વિશ્વ ધર્મ પરિષદમાં અપાયેલા ભાષણથી સ્વામી વિવેકાનંદ સમગ્ર અમેરિકામાં ખ્યાતિ પામ્યા હતા. ૧૧ સપ્ટેમ્બરના દિવસને ભારતમાં આજેય આપણે દિગ્વીજય દિન તરીકે ઊજવીએ છીએ. સ્વામીજીએ નોંધ્યું છે કે મહાન ભાષ્યકાર શ્રીધરે સાચું જ કહ્યું છે કે મૂર્ક ક્રોતિ વાચાલં અર્થાત્ “જે મૂંગાને વાચાળ બનાવે છે” તેના નામનો જય હો !

સ્વામી વિવેકાનંદને મા સરસ્વતીના આશીર્વાદ પ્રાપ્ત થયા હતા. સ્વામી વિવેકાનંદજીનું વ્યક્તિત્વ સુંદર હતું. મોહક હતું અને અદ્ભુત વાક્યજ્ઞતા ધરાવતું બન્યું હતું. સ્વામીજીને પ્રાપ્ત કર્મની શક્તિ, માતાજી પરત્વેની ભક્તિ અને આધ્યાત્મિક દૃષ્ટિ તેમની જન્મજયંતીએ સૌને પ્રાપ્ત થાય તેવી પ્રાર્થના.

- ડૉ. જગદીશ ભાવસાર

તંત્રીસ્થાનેથી

G20 - વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્

પ્રિય કાર્યકર્તા બંધુ/ભગિની,

નમસ્કાર.

આપણે સૌ જાણીએ છીએ તેમ G20નું અધ્યક્ષપદ આ વર્ષ માટે આપણા દેશ ભારતને મળ્યું છે. આ વૈશ્વિક સંગઠનનું એક આગવું મહત્ત્વ છે. વિશ્વના તમામ મોટા અને મુખ્ય દેશોને સાંકળતું આ સંગઠન વિશ્વની ૬૫% વસ્તીનું, ૭૫% વૈશ્વિક વ્યાપારનું અને વિશ્વની ૮૫% જીડીપીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. આ સંગઠનનો મુખ્ય ધ્યેય વૈશ્વિક અર્થતંત્રની સ્થિરતા, વિકાસ અને પર્યાવરણીય સંતુલન માટેના પ્રયાસોનો છે.

મિત્રો, યજમાન દેશ ભારતે આ સંમેલનની જે થીમ નક્કી કરી છે તે - વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્ છે. એક પૃથ્વી, એક પરિવાર, એક ભવિષ્ય. આપણી સંસ્કૃતિના આ વિચારને થીમ બનાવી આ સંગઠન સમગ્ર વિશ્વને એ વિચાર આપવા ખરા અર્થમાં સમર્થ થશે કે - આખું વિશ્વ એક પરિવાર છે.

સામાન્યતઃ વેપારની ચિંતા કરનારા દેશો માટે વિશ્વ એક બજાર હોય છે, પરંતુ વિશ્વ એક પરિવાર છે એ વિચાર આપવાનું કાર્ય આ થીમ દ્વારા માન. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં ભારત પ્રસ્થાપિત કરી રહ્યું છે, ત્યારે સૌ ભારતીયો માટે આ ગૌરવની બાબત છે.

વિશ્વમાં બનતી ઘટનાઓમાં ભારતના વધી રહેલા મહત્ત્વને એ બાબત તો સુપેરે પ્રસ્થાપિત કરી છે કે, (૧) ભાજપના શાસનમાં ભારતની આબરૂ વિશ્વમાં વધી છે.

(૨) ભારતીય નાગરિક પ્રત્યે વિશ્વના નાગરિકોનો જોવાનો દૃષ્ટિકોણ બદલાયો છે.

(૩) વિકસતા રાષ્ટ્રમાંથી વિકસિત રાષ્ટ્ર તરફની આપણી ગતિ મક્કમ અને હકારાત્મક બની છે.

(૪) આપણા પડોશી રાષ્ટ્રો જે આતંકવાદ અને ઘૂસણખોરીને પ્રેરિત કરે છે એવા રાષ્ટ્રોને આ પ્રકારના સંગઠનોમાં આપણે સક્રિય ભૂમિકા ભજવીને અને અન્ય રાષ્ટ્રો સાથે સારા સંબંધો ઊભા કરીને સમગ્ર વિશ્વ સમક્ષ ખુલ્લાં પણ પાડી શક્યા છીએ.

G20 ની સમીટ અને ભારતનું અધ્યક્ષપદ આપણી વૈશ્વિક મજબૂતાઈ માટે તો મહત્ત્વનું સાબિત થશે જ, સાથે-સાથે સમગ્ર વિશ્વ પણ આપણી સંસ્કૃતિના વસુધૈવ કુટુમ્બકમ્ના વિચારથી પ્રેરિત થઈ સમગ્ર પૃથ્વી માટે દિશાદર્શક પણ બનશે.

વંદે માતરમ્.

- સુરેન્દ્ર પટેલ

પત્રવ્યવહાર કાર્યાલય

મનોગત પાક્ષિક

ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ

દીનદયાળ ભવન, જે. પી. ચોક,

ખાનપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧

ફોન : ૦૭૯-૨૫૫૦૪૫૨૨

E-mail : manogat.1980@gmail.com

તંત્રી મુદ્રક પ્રકાશક

સુરેન્દ્રભાઈ મોતીલાલ પટેલ ભારતીય જનતા

પાર્ટી-ગુજરાત વતી ગુજરાત ઑફસેટ પ્રા. લિ.,

‘ઑફસેટ હાઉસ’ સ્ટેશન રોડ, વટવા,

અમદાવાદ-૩૮૨ ૪૪૦ ખાતે છપાવી

ભારતીય જનતા પાર્ટી-ગુજરાત પ્રદેશ કાર્યાલય,

દીનદયાળ ભવન, જે. પી. ચોક, ખાનપુર,

અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧ થી પ્રગટ કર્યું.

Editor : Printer : Publishers :

Surendrabhai Motilal Patel on behalf of
Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh
Printed at Gujarat Offset Pvt. Ltd., 'Offset
House', Station Road, Vatva, Ahmedabad
and Published from Bharatiya Janta Party-
Gujarat Pradesh J. P. Chowk, Khanpur,
Ahmedabad-380001

માતા હીરાબાની અંતિમવિધિ પતાવીને સવારે ૧૦ વાગે જ રાષ્ટ્રના વિકાસ કાર્યમાં જોડાઈ ગયેલા શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનું આ પ્રવચન ન માત્ર ઐતિહાસિક છે આપણને સૌને પ્રેરણા આપનારું પણ છે

જે ભૂમિ પરથી વંદે માતરમ્નો નારો લગાવવામાં આવ્યો હતો ત્યાંથી વંદે ભારત ટ્રેનને લીલી ઝંડી આપવામાં આવી છે - શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી

નમસ્તે.

આજે મારે તમારા બધાની સામે આવવાનું હતું, પરંતુ મારા અંગત કારણોસર હું તમારા બધાની વચ્ચે આવી શક્યો નથી, આ માટે હું તમારી માફી માંગુ છું, બંગાળ. આજે મને બંગાળની પવિત્ર ભૂમિ, કોલકાતાની ઐતિહાસિક ભૂમિને નમન કરવાનો અવસર મળ્યો છે. સ્વતંત્રતા ચળવળનો ઇતિહાસ બંગાળના દરેક કણમાં સમાયેલો છે. જે ભૂમિ પરથી વંદે માતરમ્નો નારો લગાવવામાં આવ્યો હતો ત્યાંથી વંદે ભારત ટ્રેનને લીલી ઝંડી આપવામાં આવી છે. આજે ૩૦ ડિસેમ્બરની તારીખનું પણ ઇતિહાસમાં પોતાનું આગવું મહત્ત્વ છે. ૩૦ ડિસેમ્બર ૧૯૪૩ના રોજ નેતાજી સુભાષચંદ્રે આંદામાનમાં ત્રિરંગો લહેરાવીને

ભારતની આઝાદીનો ધ્વજ લહેરાવ્યો હતો.

વર્ષ ૨૦૧૮માં, આ ઘટનાની ૭૫મી વર્ષગાંઠ પર, હું આંદામાન ગયો હતો, જેનું નામ પણ નેતાજીના નામ પરથી રાખવામાં આવ્યું છે. અને હવે આ સમયે દેશ આઝાદીનાં ૭૫ વર્ષની ઉજવણી કરી રહ્યો છે, તે અમૃત મહોત્સવની ઉજવણી કરી રહ્યો છે. આ અમૃત મહોત્સવમાં દેશે ૪૭૫ વંદે ભારત ટ્રેન શરૂ કરવાનો સંકલ્પ લીધો હતો. આજે આમાંથી એક હાવડા-નવી જલપાઈગુડી વંદે ભારત ટ્રેન કોલકાતાથી અહીં શરૂ થઈ છે. આજે જ રેલ્વે અને મેટ્રોની કનેક્ટિવિટી સંબંધિત અન્ય પ્રોજેક્ટનું પણ ઉદ્ઘાટન અને શિલાન્યાસ કરવામાં આવ્યો છે. લગભગ રૂ. ૫,૦૦૦ કરોડના ખર્ચે જોકા-બીબીડી

બાગ મેટ્રો પ્રોજેક્ટ પર કામ ચાલી રહ્યું છે. તેમાંથી જોકા-તરતલા મેટ્રો રૂટ પૂર્ણ થઈ ગયો છે. આનાથી શહેરના લોકોના જીવનની સરળતામાં વધારો થશે.

સાથીઓ, થોડા સમય પછી મને ગંગાજીની સ્વચ્છતા અને પીવાના પાણી સાથે સંબંધિત અનેક પ્રોજેક્ટ પશ્ચિમ બંગાળને સોંપવાની તક મળશે. નમામી ગંગે મિશન હેઠળ, પશ્ચિમ બંગાળમાં ૨૫ થી વધુ ગટર યોજનાઓને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. તેમાંથી ૧૧ પ્રોજેક્ટ પૂર્ણ થઈ ચૂક્યા છે અને ૭ પ્રોજેક્ટ આજે પૂર્ણ થઈ રહ્યા છે. આજે ૧.૫ હજાર કરોડના ખર્ચે ૫ નવા પ્રોજેક્ટ પર કામ પણ શરૂ થઈ રહ્યું છે. આમાં મુખ્ય વસ્તુ આદિ ગંગા નદીનું પુનરુત્થાન છે. મને કહેવામાં આવ્યું

છે કે હાલમાં આદિ ગંગા નદીની હાલત કમનસીબે ખૂબ જ ખરાબ છે. તેમાં પડતો કચરો અને ગટર સાફ કરવા માટે રૂ. 600 કરોડથી વધુનું આધુનિક ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યું છે.

આપણે ઘણીવાર વ્યક્તિના જીવનમાં પ્રિવેન્ટિવ હેલ્થકેરની વાતો કરતા રહીએ છીએ અને આપણે કહીએ છીએ કે દિનચર્યા એવી હોવી જોઈએ કે રોગ બિલકુલ ન આવે. એ જ રીતે, નદીની સફાઈની સાથે સાથે, કેન્દ્ર સરકાર નિવારણ પર પણ ઘણો ભાર મૂકી રહી છે. અને આ નિવારણનો સૌથી મોટો અને આધુનિક રસ્તો એ છે કે વધુ ને વધુ આધુનિક સુએજ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ લગાવવામાં આવે. આવનારા 10-15 વર્ષની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને આજે દેશમાં જ આધુનિક સુએજ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ લગાવવામાં આવી રહ્યા છે. આઝાદીના સુવર્ણકાળમાં આપણે દેશને આગળની વિચારસરણી અને અભિગમ સાથે આગળ લઈ જવાનો છે.

સાથીઓ, આ 21મી સદીમાં ભારતના ઝડપી વિકાસ માટે, ભારતીય રેલ્વેનો ઝડપી વિકાસ, ભારતીય રેલ્વેમાં ઝડપી સુધારો, આ બધી બાબતો ખૂબ જ જરૂરી છે. તેથી જ આજે કેન્દ્ર સરકાર ભારતીય રેલ્વેને આધુનિક બનાવવા, રેલ્વે માળખાકીય સુવિધાઓને આધુનિક બનાવવા માટે રેકૉર્ડ રોકાણ કરી રહી છે. આજે, ભારતમાં ભારતીય રેલ્વેના કાયદાકલ્પ માટે દેશવ્યાપી અભિયાન ચાલી રહ્યું છે.

આજે દેશમાં વંદે ભારત, તેજસ, હમસફર જેવી આધુનિક ટ્રેનો બની રહી છે. આજે વિસ્ટા-ડોમ કોચ

રેલ મુસાફરોને એક નવો અનુભવ આપી રહ્યા છે. આજે સલામત, આધુનિક કોચની સંખ્યામાં રેકૉર્ડ વધારો થયો છે. આજે રેલવે સ્ટેશનને પણ એરપોર્ટની જેમ વિકસાવવામાં આવી રહ્યું છે. આ યાદીમાં ન્યૂ જલપાઈગુડી સ્ટેશન પણ સામેલ છે.

આજે રેલ્વે લાઈનોનું ડબલીંગ, રેલ્વે લાઈનોનું વિદ્યુતીકરણ એ ઝડપે થઈ રહ્યું છે જે અગાઉ ક્યારેય થયું ન હતું. દેશમાં આવી રહેલા ઈસ્ટર્ન અને વેસ્ટર્ન ડેડેન્ડેડ ફ્રેઈટ કોરિડોર લોજિસ્ટિક્સ સેક્ટરમાં ક્રાંતિકારી પરિવર્તન લાવવા જઈ રહ્યા છે. સલામતી હોય, સ્વચ્છતા હોય, કાર્યક્ષમતા હોય, સંકલન હોય, સમયની પાબંદી હોય, સગવડતા હોય, ભારતીય રેલ્વે આજે એક નવી ઓળખ ઊભી કરવાના અમારા તમામ પ્રયાસોને મૂલવી રહી છે.

છેલ્લાં આઠ વર્ષમાં ભારતીય રેલ્વેએ આધુનિકતાના પાયા પર કામ કર્યું છે. હવે આવનારાં આઠ વર્ષમાં આપણે ભારતીય રેલ્વે આધુનિકતાની નવી સફર શરૂ કરતા જોઈશું. ભારત જેવા યુવા દેશ માટે ભારતીય રેલ્વે પણ યુવા અવતાર લેવા જઈ રહી છે. અને ચોક્કસપણે 475થી વધુ વંદે ભારત ટ્રેનો આમાં મોટી ભૂમિકા ભજવશે.

સાથીઓ, આઝાદીના સાત દાયકામાં 20 હજાર કિલોમીટર રૂટની રેલ લાઈનોનું વીજળીકરણ કરવામાં આવ્યું હતું. બીજી તરફ 2014માં અમારી સરકાર બન્યા બાદ છેલ્લા 7-8 વર્ષમાં 32 હજાર કિલોમીટરથી વધુ રૂટની રેલ લાઈનોનું વીજળીકરણ કરવામાં આવ્યું છે. આ છે દેશની કામ કરવાની ગતિ, રેલ્વેના આધુનિકીકરણની

ઝડપ. અને આ ગતિને ઝડપી બનાવવા માટે, હવે વિશ્વના સૌથી શક્તિશાળી ઇલેક્ટ્રિક લોકોમોટિવ્સનું ઉત્પાદન પણ ભારતમાં ઝડપથી થઈ રહ્યું છે.

સાથીઓ, આજના ભારતની સ્પીડ અને સ્કેલનો બીજો પુરાવો આપણી મેટ્રો રેલ સિસ્ટમ છે. કોલકાતાના લોકો જાણે છે કે મેટ્રો રેલ દાયકાઓથી સાર્વજનિક પરિવહનનું ઉત્તમ માધ્યમ છે. 2014 પહેલા દેશમાં મેટ્રોનું કુલ નેટવર્ક 250 કિમીથી ઓછું હતું અને તેમાં પણ દિલ્હી-એનસીઆરનો સૌથી મોટો હિસ્સો હતો. કેન્દ્ર સરકારે પણ આ સ્થિતિ બદલી છે, તેને બદલવાના તમામ પ્રયાસો કર્યા છે અને તેને ખૂબ જ ઝડપથી બદલ્યા છે.

છેલ્લાં 8 વર્ષમાં અમે 2 ઝડનથી વધુ શહેરોમાં મેટ્રોનું વિસ્તરણ કર્યું છે. આજે દેશના વિવિધ શહેરોમાં લગભગ 800 કિલોમીટરના ટ્રેક પર મેટ્રો દોડી રહી છે. 1000 કિલોમીટરના નવા મેટ્રો રૂટ પર કામ ઝડપી ગતિએ ચાલી રહ્યું છે. જોકા-બીબીડી બાગ મેટ્રો પ્રોજેક્ટ આ ઠરાવનો એક ભાગ છે.

સાથીઓ, છેલ્લી સદીમાં ભારત સામે વધુ બે મોટા પડકારો આવ્યા છે, જેની દેશના વિકાસ પર ખૂબ જ નકારાત્મક અસર પડી છે. ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરના કામોમાં વિવિધ એજન્સીઓ વચ્ચે સંકલનનો અભાવ એક પડકાર છે. અને બીજો પડકાર એ હતો કે પરિવહનના વિવિધ પ્રકારો વચ્ચે શૂન્ય સંકલન હોવું જોઈએ. આનું પરિણામ એ આવ્યું કે સરકારના એક વિભાગને ખબર ન પડી કે બીજો વિભાગ ક્યાં નવું કામ શરૂ કરવા જઈ રહ્યો છે. દેશના

પ્રામાણિક કરદાતાઓએ આનો માર સહન કરવો પડ્યો હતો.

દેશના પ્રામાણિક કરદાતા હંમેશા સરકારી નાણાંનો બગાડ, પ્રોજેક્ટમાં વિલંબ, ભ્રષ્ટાચારને નફરત કરે છે. જ્યારે તે જુએ છે કે તેની મહેનતની કમાણીથી ભરેલા ટેક્સથી કોઈ ગરીબને નહીં પણ ભ્રષ્ટાચારી વ્યક્તિને ફાયદો થઈ રહ્યો છે, ત્યારે તેના માટે અસ્વસ્થ થવું સ્વાભાવિક છે.

નાણાંના આ બગાડને રોકવા માટે, વિભાગો અને સરકારોમાં સંકલન વધારવા માટે પીએમ ગતિશક્તિ રાષ્ટ્રીય માસ્ટર પ્લાન લાગુ કરવામાં આવ્યો છે. હવે તે અલગ-અલગ રાજ્ય સરકારો હોય, અલગ-અલગ સરકારી વિભાગો હોય, બાંધકામ સંબંધિત એજન્સીઓ હોય કે ઉદ્યોગ જગતના લોકો, બધા એક મંચ પર આવી રહ્યા છે.

PM ગતિશક્તિ દેશમાં પરિવહનના વિવિધ મોડને જોડતા મલ્ટિ-મોડલ કનેક્ટિવિટીના કામને પણ ઝડપી બનાવી રહી છે. આજે દેશમાં હાઈવે, એરપોર્ટ, જળમાર્ગ અને નવા બંદરો રેકૉર્ડ ઝડપે બનાવવામાં આવી રહ્યા છે. અને આમાં સૌથી મોટી વાત એ છે કે તેઓ હવે એવી રીતે તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યા છે કે ટ્રાન્સપોર્ટનો એક મોડ બીજા ટ્રાન્સપોર્ટ મોડને સપોર્ટ કરે. એટલે કે, હાઈવે રેલ્વે સ્ટેશનો સાથે વધુ સારી રીતે જોડાયેલા હોવા જોઈએ, રેલ્વે સ્ટેશન એરપોર્ટ સાથે જોડાયેલા હોવા જોઈએ, લોકોને પરિવહન દરમિયાન સીમલેસ કનેક્ટિવિટી પણ મળવી જોઈએ.

સાથીઓ, 21મી સદીમાં ઝડપથી આગળ વધવા માટે આપણે

દેશની ક્ષમતાનો યોગ્ય ઉપયોગ કરવો પડશે. હું દેશના લોકોને જળમાર્ગનું ઉદાહરણ પણ આપવા માંગુ છું. એક સમય હતો જ્યારે ભારતમાં વેપાર અને પર્યટન માટે જળમાર્ગોનો વ્યાપક ઉપયોગ થતો હતો. તેથી જ નદીઓના કિનારે ઘણાં શહેરો વસ્યાં, નદીઓના કિનારે આટલો ઔદ્યોગિક વિકાસ થયો. પરંતુ આ ક્ષમતા પહેલા સેંકડો વર્ષની ગુલામી અને પછી આઝાદી પછી સરકારની ઉદાસીનતાના કારણે નાશ પામી.

હવે ભારત આ જળશક્તિને વધારવા પર કામ કરી રહ્યું છે, દેશમાં 100થી વધુ જળમાર્ગો વિકસાવવામાં આવી રહ્યા છે. અમે ભારતની નદીઓમાં આધુનિક કૂઝ ચલાવવા માટે આ દિશામાં ઝડપથી આગળ વધી રહ્યા છીએ, પછી તે વ્યવસાય હોય કે પર્યટન. કેન્દ્ર સરકારે બાંગ્લાદેશ સરકાર સાથે મળીને ગંગા અને બ્રહ્મપુત્રા નદીઓ વચ્ચે જળમાર્ગ લિંક સ્થાપિત કરવા પર પણ કામ કર્યું છે.

આજે હું દેશની જનતાને આ સાથે જોડાયેલી માહિતી આપવા માંગુ છું. 13 જાન્યુઆરી, 2023 ના રોજ, કાશી, વારાણસીથી એક કૂઝ જઈ રહી છે, જે 3200 કિલોમીટર લાંબા જળમાર્ગ દ્વારા બાંગ્લાદેશ થઈને દિબ્રુગઢ પહોંચશે. આ સમગ્ર વિશ્વમાં તેના પ્રકારનું અભૂતપૂર્વ કુઝ હશે. તે ભારતમાં વધતી કુઝ પ્રવાસનનું પ્રતિબિંબ પણ હશે. હું પશ્ચિમ બંગાળના લોકોને પણ આનો ચોક્કસપણે લાભ લેવા વિનંતી કરીશ.

બાપ ધ વે, આજે હું ખાસ કરીને બંગાળના લોકોને વધુ એક વાત માટે સલામ કરવા માંગુ છું. દેશની માટી માટે બંગાળના લોકોના

પ્રેમની મેં હંમેશા પ્રશંસા કરી છે. બંગાળના લોકોમાં દેશના જુદા જુદા ભાગોને જાણવાનો, દેશના વિવિધ ભાગોમાં ફરવા જવાનો જે ઉત્સાહ છે તે આશ્ચર્યજનક છે.

ઘણા લોકો પહેલી તક મળતાં જ બીજા દેશની મુલાકાતે જાય છે, પરંતુ બંગાળના લોકો હંમેશા પોતાના દેશને પ્રાથમિકતા આપે છે. બંગાળના લોકો પર્યટનમાં પણ નેશન ફર્સ્ટની ભાવના ધરાવે છે. અને આજે જ્યારે દેશમાં કનેક્ટિવિટી વધી રહી છે, રેલવે-હાઈવે-આઈવે-જળમાર્ગો આધુનિક બની રહ્યા છે, ત્યારે મુસાફરીની સરળતા પણ એટલી જ વધી રહી છે. બંગાળના લોકોને પણ આનો મોટો ફાયદો મળી રહ્યો છે.

સાથીઓ, ગુરુદેવ ટાગોર દ્વારા રચિત પ્રસિદ્ધ પંક્તિઓ છે-

“ઓ ઓમર દેશર માટી, તોમર પોરે થેકાઈ માથે”

અર્થાત્ હે મારા દેશની ધરતી, હું તારી આગળ માથું નમાવું છું. આઝાદીના આ અમૃતમાં માતૃભૂમિને સર્વોપરી રાખીને આપણે સાથે મળીને કામ કરવાનું છે. આજે આખી દુનિયા ભારત તરફ ખૂબ જ શ્રદ્ધાથી જોઈ રહી છે. આ વિશ્વાસ જાળવી રાખવા માટે દરેક ભારતીયે પોતાની તમામ શક્તિ લગાવવી પડશે. આપણે દરેક દિવસનો ઉપયોગ રાષ્ટ્ર નિર્માણ માટે કરવો પડશે, દરેક ક્ષણનો ઉપયોગ રાષ્ટ્ર નિર્માણ માટે કરવો પડશે. દેશ સેવાના કામમાં આપણે અટકવાનું નથી.

આ શબ્દો સાથે, હું બંગાળને આવા ઘણા પ્રોજેક્ટ્સ માટે અભિનંદન આપું છું. ફરી એકવાર હું તમને શુભેચ્છા પાઠવું છું. અને હું મારી વાત પૂરી કરું છું.

ખાદાન્ન અને બાગાયત ઉત્પાદન રેકોર્ડ કરો

ખાદાન્નનું ઉત્પાદન જાન્યુઆરી 2022માં 308.65 મિલિયન ટનથી વધીને ડિસેમ્બર 2022માં 315.72 મિલિયન ટન થયું છે (4થા આગોતરા અંદાજ મુજબ) જે અત્યાર સુધીનું સૌથી વધુ ખાદાન્ન ઉત્પાદન છે. ત્રીજા અદ્યતન અંદાજ મુજબ, 2020-21 દરમિયાન બાગાયતનું ઉત્પાદન 331.05 મિલિયન MT હતું જે 2021-22 દરમિયાન વધીને 342.33 મિલિયન MT થયું છે. ભારતીય બાગાયત માટે તે અત્યાર સુધીનું સૌથી વધુ ઉત્પાદન છે.

ઉત્પાદન ખર્ચનું દોઢ ગણું MSP નક્કી કરવું

સરકારે તમામ ફરજિયાત ખરીફ, રવિ અને અન્ય વાણિજ્યિક પાકો માટે 2018-19થી ઓછામાં ઓછા 50 ટકાના વળતર સાથે એમએસપીમાં વધારો કર્યો છે.

ડાંગર (સામાન્ય) માટે MSP વધીને રૂ. ડિસેમ્બર, 2022માં 2040 પ્રતિ કિવન્ટલ રૂ. જાન્યુઆરી, 2022માં 1940 પ્રતિ કિવન્ટલ.

ઘઉં માટે MSP રૂ. થી વધીને રૂ. 2015 પ્રતિ કિવન્ટલ જાન્યુઆરી, 2022થી રૂ. ડિસેમ્બર, 2022માં 2125 પ્રતિ કિવન્ટલ.

ખાદ્ય તેલ માટે રાષ્ટ્રીય મિશન - ઓઇલ

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં કેન્દ્રની ભાજપ સરકારે કરેલા અભૂતપૂર્વ કૃષિ કાર્યો

પામ - NMEO ની શરૂઆતને કુલ રૂ. 11,040 કરોડના ખર્ચ સાથે મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આનાથી આગામી 5 વર્ષમાં ઉત્તર-પૂર્વના રાજ્યોમાં 3.28 લાખ હેક્ટર અને બાકીના ભારતમાં 3.22 હેક્ટર ઓઇલ પામ પ્લાન્ટેશન હેઠળ 6.5 લાખ હેક્ટરનો વધારાનો વિસ્તાર આવશે. મિશનનું મુખ્ય ધ્યાન એક સરળ ભાવ નિર્ધારણ ફોર્મ્યુલા સાથે ઉદ્યોગ દ્વારા ખાતરીપૂર્વકની પ્રાપ્તિ સાથે જોડાયેલા ખેડૂતોને તાજાં ફળોના ગુચ્છો (FFBs)ની સધ્ધરતા કિંમતો પ્રદાન કરવાનું છે. ઓક્ટોબર, 2037 સુધી ઉદ્યોગ દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલ ભાવ સધ્ધરતા કિંમત કરતાં ઓછી હોય તો કેન્દ્ર સરકાર ખેડૂતોને વાયેબિલિટી ગેપ પેમેન્ટ દ્વારા વળતર આપશે.

ખેડૂતો પાસેથી ખરીદીમાં વધારો

પાક વર્ષ 2020-21 માટે, સરકારે તેની નોડલ એજન્સીઓ દ્વારા રૂ. 6,830.18 કરોડના MSP મૂલ્ય સાથે 12,11,619.39 મેટ્રિક ટન કઢોળ અને તેલીબિયાંની ખરીદી કરી હતી, જેનો 7,06,552 ખેડૂતોને ફાયદો થયો હતો જ્યારે વર્ષ 2021-22માં, 31,98,319.39 લાખ ખેડૂતોને ફાયદો થયો હતો. MT કઢોળ, તેલીબિયાં અને કોપરાનું MSP મૂલ્ય રૂ. 14,68,699 ખેડૂતોને 17,093.13 કરોડનો ફાયદો થયો છે. વધુમાં, ખરીફ 2021-22 સીઝનની પ્રાપ્તિ હેઠળ, 2,24,282.01 મેટ્રિક ટન કઢોળ અને તેલીબિયાંની MSP કિંમત રૂ. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી 1,37,788 ખેડૂતોને લાભ આપતા 1380.17 કરોડની ખરીદી કરવામાં આવી હતી જ્યારે ખરીફ 2022-23 સીઝનની ખરીદી હેઠળ, રૂ.ના MSP મૂલ્ય ધરાવતા 1,03,830.50 MT કઢોળ, તેલીબિયાં અને કોપરાનો જથ્થો. ડિસેમ્બર, 2022 સુધી 61,339 ખેડૂતોને લાભ આપતા 915.79 કરોડની ખરીદી કરવામાં આવી છે.

પીએમ કિસાન દ્વારા ખેડૂતોને આવક સહાય

PM-KISAN યોજના 2019માં શરૂ કરવામાં આવી હતી જે ખેડૂતોને રૂ. 6000 પ્રતિ વર્ષ 3 સમાન હપ્તામાં.

પીએમ-કિસાન યોજનામાં રૂ. જાન્યુઆરી, 2022માં 11.74

કરોડથી વધુ ખેડૂતોને 1.82 લાખ કરોડ રૂપિયા જારી કરવામાં આવ્યા હતા જ્યારે રૂ. ડિસેમ્બર, 2022 સુધી 11 કરોડથી વધુ પાત્ર ખેડૂતોને અત્યાર સુધીમાં 2 લાખ કરોડ રૂપિયા જારી કરવામાં આવ્યા છે.

પ્રધાનમંત્રી ફસલ બીમા યોજના (PMFBY)

PMFBY 2016માં ખેડૂતો માટે ઊંચા પ્રીમિયમ દરોની સમસ્યાઓ અને કેપિંગને કારણે વીમાની રકમમાં ઘટાડા માટે શરૂ કરવામાં આવી હતી.

અમલીકરણથી, 29.39 કરોડ અરજદાર ખેડૂતોની નોંધણી કરવામાં આવી હતી અને 9.01 કરોડથી વધુ (કામચલાઉ) અરજદાર ખેડૂતોએ રૂ.થી વધુના દાવા પ્રાપ્ત કર્યા છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી 1,04,196 કરોડ જે વધીને 38 કરોડ નોંધાયેલા અરજદાર ખેડૂતો અને 12.24 કરોડ (પ્રોવિઝનલ) ખેડૂત અરજદારોએ રૂ.થી વધુના દાવા પ્રાપ્ત કર્યા છે. ડિસેમ્બર, 2022 સુધી 1,28,522 કરોડ. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી લગભગ રૂ. 21532 કરોડ ખેડૂતો દ્વારા તેમના પ્રીમિયમના હિસ્સા તરીકે ચૂકવવામાં આવ્યા હતા જેની સામે તેમને રૂ. 104196 કરોડ (કામચલાઉ)ના દાવા ચૂકવવામાં આવ્યા હતા, આમ ખેડૂતો દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલા પ્રીમિયમના દર 100 રૂપિયા માટે, તેમને રૂ. 484 દાવા તરીકે જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધી લગભગ રૂ. 25,192 કરોડ ખેડૂતો દ્વારા તેમના પ્રીમિયમના હિસ્સા તરીકે ચૂકવવામાં આવ્યા હતા જેની સામે રૂ. તેમને 1,28,522 કરોડ (કામચલાઉ) ચૂકવવામાં આવ્યા છે, આમ ખેડૂતો દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલા પ્રીમિયમના પ્રત્યેક 100 રૂપિયા માટે, તેઓને લગભગ રૂ. 510 દાવા તરીકે.

કૃષિ ક્ષેત્ર માટે સંસ્થાકીય ધિરાણ

કૃષિ ક્ષેત્ર માટે સંસ્થાકીય ધિરાણ રૂ. જાન્યુઆરી, 2022માં 16.5 લાખ કરોડ હતી જે વધારીને રૂ. ડિસેમ્બર, 2022માં 18.5 લાખ કરોડ.

KCC મારફત વાર્ષિક 4% વ્યાજે રાહતરૂપ સંસ્થાકીય ધિરાણનો લાભ હવે પશુપાલન અને મત્સ્યઉદ્યોગ ખેડૂતોને તેમની ટૂંકા ગાળાની કાર્યકારી મૂડીની જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા માટે વિસ્તારવામાં આવ્યો છે.

કિસાન ક્રેડિટ કાર્ડ્સ (KCC) દ્વારા તમામ PM-

KISAN લાભાર્થીઓને આવરી લેવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા સાથે રાહત સંસ્થાકીય ધિરાણ પ્રદાન કરવા ફેબ્રુઆરી 2020થી એક વિશેષ ઝુંબેશ હાથ ધરવામાં આવી છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી રૂ.ની મંજૂર ક્રેડિટ મર્યાદા સાથે 291.67 લાખ નવી KCC અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. 3,19,902 કરોડની મંજૂર ક્રેડિટ મર્યાદા સાથે 376.97 લાખ મંજૂર કેસીસી એપ્લિકેશનો આ અભિયાનના ભાગરૂપે વધીને રૂ. ડિસેમ્બર, 2022માં 4,33,426 કરોડ.

ખેડૂતોને સોઈલ હેલ્થ કાર્ડ આપવા

પોષક તત્વોના ઉપયોગને શ્રેષ્ઠ બનાવવા માટે સોઈલ હેલ્થ કાર્ડ યોજના વર્ષ 2014-15માં રજૂ કરવામાં આવી હતી. નીચેના નંબરનાં કાર્ડ ખેડૂતોને આપવામાં આવ્યા છે.

સાયકલ-I (2015 થી 2017) – 10.74 કરોડ

સાયકલ-II (2017 થી 2019)- 11.97 કરોડ

મોડલ વિલેજ પ્રોગ્રામ (2019-20)- 19.64 લાખ

બાયોસ્ટીમ્યુલન્ટ્સના પ્રમોશન માટેના નિયમો જારી કરવામાં આવે છે. નેનો યુરિયા ખાતર નિયંત્રણ ઓર્ડર હેઠળ સમાવવામાં આવેલ છે.

દેશમાં ઓર્ગેનિક ખેતીને પ્રોત્સાહન

દેશમાં જૈવિક ખેતીને પ્રોત્સાહન આપવા માટે 2015-16માં પરંપરાગત કૃષિ વિકાસ યોજના (PKVY) શરૂ કરવામાં આવી હતી. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 30934 કલસ્ટરોની રચના કરવામાં આવી હતી અને 15.47 લાખ

ખેડૂતોને લાભ આપતા 6.19 લાખ હેક્ટર વિસ્તારને આવરી લેવામાં આવ્યો હતો જે વધીને 32384 કલસ્ટર થયો હતો અને ડિસેમ્બર, 2022માં 16.19 લાખ ખેડૂતોને લાભ આપતા 6.53 લાખ હેક્ટર વિસ્તારને આવરી લેવામાં આવ્યો હતો. વધુમાં, નમામી ગંગે કાર્યક્રમ 123620 હેક્ટર વિસ્તાર આવરી લેવામાં આવ્યો છે અને કુદરતી ખેતી હેઠળ 4.09 લાખ હેક્ટર વિસ્તાર આવરી લેવામાં આવ્યો છે. ઉત્તર પ્રદેશ, ઉત્તરાખંડ, બિહાર અને ઝારખંડના ખેડૂતોએ નદીના પાણીના પ્રદૂષણને નિયંત્રિત કરવા તેમજ ખેડૂતોને વધારાની આવક મેળવવા માટે ગંગા નદીની બંને બાજુઓ પર સજીવ ખેતી અપનાવી છે.

સરકાર ભારતીય પ્રાકૃતિક કૃષિ પદ્ધતિ (BPKP) યોજના દ્વારા ટકાઉ કુદરતી ખેતી પ્રણાલીને પ્રોત્સાહન આપવાનો પ્રસ્તાવ પણ રાખે છે. સૂચિત યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય ખેતીના ખર્ચમાં ઘટાડો, ખેડૂતોની આવક વધારવા અને સંસાધનોનું સંરક્ષણ અને સુરક્ષિત અને સ્વસ્થ જમીન, પર્યાવરણ અને ખોરાકની ખાતરી કરવાનો છે.

મિશન ઓર્ગેનિક વેલ્યુ ચેઇન ડેવલપમેન્ટ ઇન નોર્થ ઈસ્ટ રિજન (MOVCDNER) શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 153116 ખેડૂતોની અને 155495 હેક્ટર વિસ્તારને આવરી લેતી 170 ખેડૂત ઉત્પાદક કંપનીઓની રચના કરવામાં આવી છે જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધી, 189039 ખેડૂતોનો સમાવેશ કરીને 172696 હેક્ટર વિસ્તારને આવરી લેતી 379 ખેડૂત ઉત્પાદક

કંપનીઓની રચના કરવામાં આવી છે.

વધુમાં, પોસાય તેવા ખર્ચે અને સરળ અભિગમ અપનાવવા માટે ઓર્ગેનિક પ્રમાણપત્રની સુવિધા આપવા માટે, 2015 દરમિયાન નવી સહભાગી ગેરંટી સિસ્ટમ (PGS) પ્રમાણપત્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. આ PGS સિસ્ટમ વિશ્વમાં અનન્ય છે અને વિશ્વનો સૌથી મોટો સહભાગી ઓર્ગેનિક પ્રમાણપત્ર કાર્યક્રમ છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 11 લાખ નાના અને સીમાંત ખેડૂતોને PGS પ્રમાણપત્ર હેઠળ પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યા હતા જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધી, 13.98 લાખ નાના અને સીમાંત ખેડૂતોને PGS પ્રમાણપત્ર હેઠળ પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યા હતા. નાના અને સીમાંત ખેડૂતોને તેમનાં ઓર્ગેનિક ઉત્પાદનો સીધા ગ્રાહકોને વેચવામાં મદદ કરવા માટે એક પોર્ટલ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી લગભગ 5.73 લાખ ખેડૂતો પોર્ટલ પર નોંધાયેલા હતા જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધી પોર્ટલ પર 6.09 લાખ ખેડૂતો નોંધાયેલા છે.

લાઈ એરિયા સર્ટિફિકેશન પ્રોગ્રામ હેઠળ ડિફોલ્ટ ઓર્ગેનિક વિસ્તારો જેમ કે ટાપુઓ, દૂરના, પર્વતીય વિસ્તારોનું ઝડપી પ્રમાણીકરણ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આનાથી નાના ખેડૂતો 3 વર્ષના સામાન્ય પ્રમાણપત્ર સમયગાળાની રાહ જોયા વિના તરત જ પ્રમાણિત ઉત્પાદનોનું માર્કેટિંગ કરી શકશે. આંદામાનના કાર નિકોબાર ટાપુઓમાં લગભગ 14,445 હેક્ટર વિસ્તારના સીમાંત ખેડૂતોને પ્રમાણિત ઉત્પાદનોના માર્કેટિંગ માટે મદદ કરવાના કાર્યક્રમ હેઠળ પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યા છે. LAC હેઠળ લદ્દાખમાંથી 5000 હેક્ટર વિસ્તારની દરખાસ્ત પ્રાપ્ત થઈ છે અને 11.475 લાખ રૂપિયાનું ભંડોળ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે, ખેડૂતોને સજીવ ખેતી કરવા માટે પ્રોત્સાહિત કરવા પ્રમાણપત્ર માટે વ્યક્તિગત ખેડૂતો માટે સહાય પણ રજૂ કરવામાં આવી છે. લક્ષદ્વીપના 2700 હેક્ટર વિસ્તારની સમગ્ર ખેતીલાયક જમીનને LAC હેઠળ ઓર્ગેનિક તરીકે પ્રમાણિત કરવામાં આવી છે.

એગ્રી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ફંડ

AIFની શરૂઆત થઈ ત્યારથી, જાન્યુઆરી, 2022 સુધી આ યોજનાએ દેશમાં 16000થી વધુ પ્રોજેક્ટ્સ

માટે કૃષિ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર માટે રૂ. 11,891 કરોડ મંજૂર કર્યા જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધીમાં રૂ. દેશમાં 18133 થી વધુ પ્રોજેક્ટ માટે 13,681 કરોડની કિંમતની કૃષિ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર.

યોજનાના સમર્થનથી, વિવિધ કૃષિ માળખાકીય સુવિધાઓ બનાવવામાં આવી હતી અને કેટલીક માળખાકીય સુવિધાઓ પૂર્ણ થવાના અંતિમ તબક્કામાં છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 4748 વેરહાઉસ, 591 કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર, 155 એસેઇંગ યુનિટ, 550 પ્રાથમિક પ્રોસેસિંગ યુનિટ, 306 સોર્ટિંગ અને ગ્રેડિંગ યુનિટ, 267 કોલ્ડ સ્ટોર પ્રોજેક્ટ્સ અને લગભગ 2420 અન્ય પ્રકારના પોસ્ટ હાર્વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ પ્રોજેક્ટ્સ અને સામુદાયિક ખેતીની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી. ડિસેમ્બર, 2022 માં વધીને 8076 વેરહાઉસ, 2788 પ્રાથમિક પ્રક્રિયા એકમો, 1860 કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર, 937 સોર્ટિંગ અને ગ્રેડિંગ યુનિટ્સ, 696 કોલ્ડ સ્ટોર

પ્રોજેક્ટ્સ, 163 એસેઇંગ યુનિટ્સ અને લગભગ 3613 અન્ય પ્રકારની પોસ્ટ હાર્વેસ્ટિંગ મેનેજમેન્ટ પ્રોજેક્ટ્સ અને સામુદાયિક ફાર્મ એસેટ.

એફપીઓનું પ્રમોશન

29 મી ફેબ્રુઆરી, 2020ના રોજ માનનીય વડાપ્રધાન દ્વારા નવા 10,000 FPOની રચના અને પ્રમોશન માટેની નવી કેન્દ્રીય ક્ષેત્રની યોજના 2027-28 સુધી રૂ. 6865 કરોડના બજેટ ખર્ચ સાથે શરૂ કરવામાં આવી છે. કુલ 2110 નં. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી FPOની નોંધણી કરવામાં આવી હતી જે વધીને 4016 થઈ ગઈ છે. નવી એફપીઓ યોજના હેઠળ ડિસેમ્બર, 2022 સુધી FPO.

આત્મનિર્ભર ભારત અભિયાનના ભાગ રૂપે 2020માં રાષ્ટ્રીય મધમાખી ઉછેર અને મધ મિશન (NBHM) શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. રૂ. મધમાખી ઉછેર ક્ષેત્ર માટે 2020-2021થી 2022-2023ના સમયગાળા માટે 500

કરોડની ફાળવણી કરવામાં આવી છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, આશરે રૂ.ની સહાય માટે 70 પ્રોજેક્ટ. NBHM હેઠળ ભંડોળ માટે 118.00 કરોડ મંજૂર/મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધી લગભગ રૂ.ની સહાય માટે 114 પ્રોજેક્ટ્સ. NBHM હેઠળ ભંડોળ માટે 139.23 કરોડ મંજૂર કરવામાં આવ્યા છે.

પ્રતિ ટ્રોપ વધુ પાક

પ્રતિ ટ્રોપ મોર કોપ (PDMC) યોજના 2015-16 દરમિયાન શરૂ કરવામાં આવી હતી જેનો ઉદ્દેશ્ય સૂક્ષ્મ સિંચાઈ તકનીકો એટલે કે ટપક અને છંટકાવ સિંચાઈ પ્રણાલી દ્વારા ખેતરના સ્તરે પાણીના ઉપયોગની કાર્યક્ષમતા વધારવાનો છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, PDMC યોજના દ્વારા સૂક્ષ્મ સિંચાઈ હેઠળ 60 લાખ હેક્ટર વિસ્તાર આવરી લેવામાં આવ્યો છે જે ડિસેમ્બર, 2022માં વધીને 69.55 લાખ હેક્ટર થયો છે.

સૂક્ષ્મ સિંચાઈ ભંડોળ

નાબાર્ડ સાથે પ્રારંભિક કોર્પસ રૂ. 5000 કરોડનું સૂક્ષ્મ સિંચાઈ ફંડ બનાવવામાં આવ્યું છે. 2021-22 માટે બજેટની જાહેરાતમાં, ફંડનો કોર્પસ વધારીને રૂ. 10000 કરોડ કરવાનો છે. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 12.83 લાખ હેક્ટરને આવરી લેતા રૂ. 3970.17 કરોડના પ્રોજેક્ટને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી જ્યારે ડિસેમ્બર, 2022 સુધીમાં 17.09 લાખ હેક્ટરને આવરી લેતા 4710.96 કરોડના પ્રોજેક્ટને મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

કૃષિ યાંત્રીકરણ

કૃષિના આધુનિકીકરણ અને ખેતીની કામગીરીની કઠિનતા ઘટાડવા માટે કૃષિ યાંત્રીકરણ અત્યંત આવશ્યક છે. 2014-15 થી માર્ચ, 2022 ના સમયગાળા દરમિયાન કૃષિ યાંત્રીકરણ માટે રૂ. 5490.82 કરોડની રકમ ફાળવવામાં આવી છે.

જાન્યુઆરી, 2022 સુધી ખેડૂતોને સબસિડી પર આપવામાં આવતા મશીનો અને સાધનોની સંખ્યા 13,78,755 હતી જે ડિસેમ્બર, 2022માં વધીને 13,88,314 થઈ ગઈ છે.

ડિસેમ્બર, 2022માં 18,824 કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર્સ, 403 હાઈ-ટેક હબ અને 16,791 ફાર્મ મશીનરી બેન્કો કાર્યરત છે જ્યારે 16,007 કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર્સ, 378 હાઈ-ટેક હબ અને 16309 ફાર્મ મશીનરી બેન્કો જાન્યુઆરી, 2022 સુધી ઉપલબ્ધ હતી.

ચાલુ વર્ષ 2022-23 દરમિયાન અત્યાર સુધીમાં રૂ. સબસિડી પર લગભગ 65302 મશીનોના વિતરણ, 2804 CHC, 12 હાઈ-ટેક હબ અને 1260 ગ્રામ્ય સ્ટરની ફાર્મ મશીનરી બેન્કોની સ્થાપના માટે 504.43 કરોડ રૂપિયા જારી કરવામાં આવ્યા છે.

પાકના અવશેષોને બાળવાથી વાયુ પ્રદૂષણને પહોંચી વળવા પંજાબ, હરિયાણા, ઉત્તર પ્રદેશ અને દિલ્હીની NCT સરકારના પ્રયાસોને સમર્થન આપવા માટે, 2018-19ના સમયગાળા દરમિયાન આ રાજ્યોને રૂ. 2440.07 કરોડનું ભંડોળ બહાર પાડવામાં આવ્યું છે. 2021-22 સુધી,

યાંત્રિકીકરણ દરમિયાનગીરી દ્વારા પાકના અવશેષોના સંચાલન માટે. પાક અવશેષ વ્યવસ્થાપન મશીનોના 38422 કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર્સ (CHC) ની સ્થાપના કરવામાં આવી છે અને આ CHC અને આ ચાર રાજ્યોના વ્યક્તિગત ખેડૂતોને 2.07 લાખથી વધુ મશીનો પૂરાં પાડવામાં આવ્યાં છે. ચાલુ વર્ષ દરમિયાન રૂ. 698.10 કરોડ રિલીઝ કરવામાં આવ્યા છે અને રાજ્યોએ પાકના અવશેષોના ઇન-સીટુ અને એક્સ-સીટુ મેનેજમેન્ટ માટે 47500 પાક અવશેષ વ્યવસ્થાપન મશીનો સપ્લાય કરવાનો લક્ષ્યાંક રાખ્યો છે.

કૃષિમાં ડ્રોન ટેકનોલોજીના અનોખા ફાયદાઓને જોતાં, 21.12.2021ના રોજ ડ્રોનના ઉપયોગ માટે સ્ટાન્ડર્ડ ઓપરેટિંગ પ્રોસિડર્સ (SOPs) જાહેરમાં જંતુનાશક અને પોષક તત્વોના ઉપયોગ માટે જાહેર કર્યું, જે ડ્રોનની અસરકારક અને સલામત કામગીરી માટે સંક્ષિપ્ત સૂચનાઓ પ્રદાન કરે છે.

આ ટેકનોલોજી ખેડૂતો અને આ ક્ષેત્રના અન્ય હિસ્સેદારોને પરવડે તેવી બનાવવા માટે, ખેડૂતોના ખેતરો પર તેના પ્રદર્શન માટે સબ-મિશન ઓન એગ્રીકલ્ચરલ મિકેનાઈઝેશન (SMAM) હેઠળ આકર્ષિક ખર્ચ સાથે ડ્રોનની 100% કિંમત પર નાણાકીય સહાય આપવામાં આવે છે.

ડ્રોન એપ્લિકેશન દ્વારા કૃષિ સેવાઓ પ્રદાન કરવા માટે, ડ્રોનની મૂળભૂત કિંમતના 40% ના દરે નાણાકીય સહાય અને તેનાં જોડાણો મહત્તમ રૂ. 4.00 લાખ, ખેડૂતોની સહકારી મંડળી, એફપીઓ અને

ગ્રામીણ ઉદ્યોગસાહસિકો હેઠળ કસ્ટમ હાયરિંગ સેન્ટર્સ (CHC) દ્વારા ડ્રોન ખરીદી માટે પ્રદાન કરવામાં આવે છે. CHCની સ્થાપના કરનાર કૃષિ સ્નાતકો મહત્તમ રૂ. સુધી ડ્રોનની કિંમતના 50% ના દરે નાણાકીય સહાય મેળવવા પાત્ર છે. 5.00 લાખ. ઉપરોક્ત ઉપરાંત, વ્યક્તિગત ખેડૂતો પણ નાણાકીય સહાય માટે પાત્ર છે અને નાના અને સીમાંત ખેડૂતો, SC/ST ખેડૂતો, મહિલા ખેડૂતો અને પૂર્વોત્તર રાજ્યોના ખેડૂતોને ડ્રોનની કિંમતના 50% દરે નાણાકીય સહાય આપવામાં આવે છે. મહત્તમ રૂ. 5.00 લાખ. અન્ય ખેડૂતોને ડ્રોનની કિંમતના 40% ના દરે મહત્તમ રૂ. સુધીની આર્થિક સહાય આપવામાં આવે છે. 4.

SMAM ના ભંડોળમાંથી, અત્યાર સુધીમાં રૂ. કિસાન ડ્રોન પ્રમોશન માટે 124.26 કરોડ જાહેર કરવામાં આવ્યા છે, જેમાં 79070 હેક્ટર જમીનમાં તેમના પ્રદર્શન માટે 317 ડ્રોનની ખરીદી અને ખેડૂતોને સબસિડી પર 239 ડ્રોનનો સપ્લાય અને ખેડૂતોને ડ્રોન સેવાઓ પૂરી પાડવા માટે સીએચસીને 1519 ડ્રોનનો સપ્લાય કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

E-NAM એક્સ્ટેન્શન પ્લેટફોર્મની સ્થાપના

ડિસેમ્બર, 2022 સુધી, 22 રાજ્યો અને 03 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોની 1260 મંડીઓ e-NAM પ્લેટફોર્મ પર એકીકૃત કરવામાં આવી છે, જે જાન્યુઆરી, 2022માં 18 રાજ્યો અને

03 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોની 1000 મંડીઓ હતી. જાન્યુઆરી, 2022 સુધીમાં 1.72 કરોડ ખેડૂતો અને 2.13 લાખ વેપારીઓ e-NAM પોર્ટલ પર નોંધાયેલા હતા જે ડિસેમ્બર, 2022માં વધીને 1.74 કરોડ ખેડૂતો અને 2.37 લાખ વેપારીઓથી વધુ થઈ ગયા છે.

કુલ વોલ્યુમ 6.80 કરોડ MT અને 20.05 કરોડ સંખ્યાઓ (વાંસ, સોપારી, નાળિયેર, લીંબુ અને સ્વીટ કોર્ન) સામૂહિક રીતે આશરે રૂ. ડિસેમ્બર, 2022 સુધી e-NAM પ્લેટફોર્મ પર 2.33 લાખ કરોડનો વેપાર નોંધવામાં આવ્યો છે જ્યારે કુલ વોલ્યુમ 5.37 કરોડ MT અને 12.29 કરોડ નંબરો (વાંસ, સોપારી, નાળિયેર, લીંબુ અને સ્વીટ કોર્ન) કુલ મળીને અંદાજે રૂ. જાન્યુઆરી, 2022માં 1.72 લાખ કરોડનો વેપાર નોંધાયો હતો.

MIDH-કલસ્ટર ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ

કલસ્ટર ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામ (CDP) બાગાયત કલસ્ટરોની ભૌગોલિક વિશેષતાનો લાભ લેવા અને પૂર્વ-ઉત્પાદન, ઉત્પાદન, લણણી પછી, લોજિસ્ટિક્સ, બ્રાન્ડિંગ અને માર્કેટિંગ પ્રવૃત્તિઓના સંકલિત અને બજાર-આગેવાનીના વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા માટે રચાયેલ છે. MoA&FW એ 55 બાગાયત કલસ્ટરની ઓળખ કરી છે, જેમાંથી 12ને CDPના પ્રાયોગિક તબક્કા માટે પસંદ કરવામાં આવ્યા છે. રાજ્ય સરકારની ભલામણ પર તમામ કલસ્ટરો માટે કલસ્ટર

ડેવલપમેન્ટ એજન્સીઓની નિમણૂક કરવામાં આવી છે. તમામ 12 કલસ્ટરોના કલસ્ટર ગેપ એસેસમેન્ટ રિપોર્ટને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં આવ્યું છે. પ્રોગ્રામના અમલીકરણ માટે અમલીકરણ એજન્સીઓ (IAs) પસંદ કરવા માટે તમામ 12 કલસ્ટરો માટે એક્સપ્રેશન ઓફ ઇન્ટેરેસ્ટ (EOIs) શરૂ કરવામાં આવ્યા છે અને આ સંદર્ભમાં, તેમની દરખાસ્તો અપલોડ કરવા માટે એપ્લિકેશન વિન્ડો ખોલવામાં આવી છે.

ખેતપેદાશોના લોજિસ્ટિક્સમાં સુધારો, કિસાન રેલની રજૂઆત

કિસાન રેલની શરૂઆત રેલ્વે મંત્રાલય દ્વારા ખાસ કરીને નાશ પામતી કૃષિ હોર્ટી કોમોડિટીની હેરફેર માટે કરવામાં આવી છે. પ્રથમ કિસાન રેલ જુલાઈ 2020 માં શરૂ કરવામાં આવી હતી. જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 155 રૂટ પર 1900 સેવાઓનું સંચાલન કરવામાં આવ્યું હતું જે ડિસેમ્બર, 2022માં 167 રૂટ પર વધારીને 2359 સેવાઓ કરવામાં આવી હતી.

કૃષિ અને સંલગ્ન ક્ષેત્રમાં સ્ટાર્ટ-અપ ઇકો સિસ્ટમની રચના

જાન્યુઆરી, 2022 સુધી, 799 સ્ટાર્ટઅપ્સ આખરે અલગ-અલગ નોલેજ પાર્ટનર્સ (KPs) અને એગ્રીબિઝનેસ ઇન્ક્યુબેટર્સ (R-ABIs) દ્વારા પસંદ કરવામાં આવ્યા હતા અને ડિસેમ્બર, 2022માં તેમની સંખ્યા વધીને 1055 સ્ટાર્ટઅપ થઈ

ગઈ હતી.

ડિસેમ્બર, 2022 સુધી, રૂ. DA&FW દ્વારા સમર્થન તરીકે સંબંધિત KPs અને R-ABIsને હપ્તામાં 6317.91 લાખ ગ્રાન્ટ-ઇન-એઇડ રિલીઝ કરવામાં આવી છે, જ્યારે જાન્યુઆરી, 2022માં તે 3790.11 લાખ હતી.

કૃષિ અને સંલગ્ન કૃષિ કોમોડિટીની નિકાસમાં સિદ્ધિ

દેશમાં કૃષિ અને સંલગ્ન કોમોડિટીની નિકાસમાં જોરદાર વૃદ્ધિ જોવા મળી છે. અગાઉના વર્ષ 2020-21ની સરખામણીમાં, કૃષિ અને સંલગ્ન નિકાસ 2020-21માં 41.86 બિલિયન યુએસડીથી વધીને 2021-22માં 50.24 બિલિયન યુએસડી એટલે કે 19.99% નો વધારો થયો છે.

પાછલા વર્ષની સરખામણીમાં જે મુખ્ય કોમોડિટીઓમાં નોંધપાત્ર વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી તેમાં ઘઉં 273.54% (567.93 થી 2121.46 મિલિયન USD), બાસમતી ચોખા સિવાય 27.29% (4810.80 થી 6123.82 મિલિયન USD), કપાસના કાચા કચરા સહિત 273.54% (.347% થી 2121.46 મિલિયન ડોલર) છે. USD), એરંડાનું તેલ 28.16% (917.24 થી 1175.51 મિલિયન USD), અન્ય અનાજ 53.82% (705.38 થી 1085.05 મિલિયન USD), કોફી 41.84% (719.66 થી 1020.74), F476% Fresh USD.476 Million USD.476 મિલિયન USD (474.16 મિલિયન ડોલર).

ગુજરાત ભાજપ સરકાર દ્વારા વર્ષ 2022માં હાથ ધરાયેલ જનહિતલક્ષી કાર્યોની ઝાંખી

ગુજરાતે છેલ્લા એક વર્ષમાં મૃદુ અને મક્કમ મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલના દષ્ટિવંત તથા કુશળ નેતૃત્વમાં નિર્ધારિત સંકલ્પોને પૂર્ણ કરી શાનદાર અને અપ્રતિમ સફળતા મેળવી છે. ગુજરાતે સાધેલા ગૌરવપૂર્ણ વિકાસનું ચિત્ર ‘ગુજરાત પાક્ષિક’માં પ્રસિદ્ધ થયેલી વિકાસયાત્રાઓના માધ્યમથી ગુજરાતના જન - જન સુધી પહોંચે તેવો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો છે. અહીં પ્રસ્તુત છે, છેલ્લા એક વર્ષમાં ગુજરાતમાં થયેલી સીમાચિહ્નરૂપ કામગીરી અને રાજ્ય સરકારે કરેલા જનહિતલક્ષી નિર્ણયોનું વિહંગાવલોકન.

જાન્યુઆરી - ૨૦૨૨

- રાજ્યના ૧૫થી ૧૮ વર્ષના ૩૫ લાખ કિશોરોને કોરોના વેક્સિન ડ્રાઇવ અન્વયે આવરી લેવામાં આવ્યા.
- સ્ટુડન્ટ સ્ટાર્ટઅપ એન્ડ ઈનોવેશન પોલિસી (SSIP 2.0) જાહેર.
- ઇન્ટરનેશનલ કોન્ફરન્સ ઓફ એકેડેમિક ઇન્સ્ટિટ્યૂશન ICAI - 2022 એકિઝબિશનમાં દેશવિદેશની વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ દ્વારા ગુજરાતના શિક્ષણ વિભાગ સાથે 30 MoU કરવામાં આવ્યાં.
- વિકાસની દિશામાં ગુજરાત સરકારના 39 MoU કરવામાં આવ્યાં.
- કોવિડ કાળમાં શિક્ષણ ક્ષેત્રે બ્રિજ કોર્સ શરૂ કરનારું ગુજરાત પ્રથમ રાજ્ય.

- ગુજરાત સરકાર સાથે રિલાયન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ દ્વારા રાજ્યને નેટ ઝીરો અને કાર્બન ફી બનાવવાના હેતુથી રૂ. 5.95 લાખ કરોડનાં રોકાણો માટે MoU કર્યાં.
- આ મૂડીરોકાણથી રાજ્યમાં 11 લાખથી વધુ રોજગારી સર્જન થશે.
- ગુજરાતનાં દરિયાકિનારાનાં પ્રવાસન સ્થળોને વિકસાવવા રૂ. 2,440 કરોડના ખર્ચે કોસ્ટલ હાઇવેનું નિર્માણ કરાશે.
- કેન્દ્ર સરકારના ગુડ ગવર્નન્સ ઇન્ડેક્સ 2020-21માં સમગ્ર દેશમાં ગુજરાત પ્રથમ ક્રમે.
- ઈકોનોમિક ગવર્નન્સ, માનવ સંસાધન વિકાસ, જાહેર માળખાગત સુવિધાઓ, સામાજિક કલ્યાણ અને વિકાસ તેમજ ન્યાયતંત્ર અને જનસુરક્ષા

જેવાં ક્ષેત્રોમાં ગુજરાતનું શ્રેષ્ઠ પ્રદર્શન.

- ગુજરાતમાં 108 સિટિઝન મોબાઇલ એપનું લોન્ચિંગ અમદાવાદના કઠવાડા 108 એમ્બ્યુલન્સ સેન્ટરમાં કરવામાં આવ્યું.
- આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટીમાં કૃષિ ક્ષેત્રે રૂ. 2359 કરોડના સમજૂતી કરાર કરવામાં આવ્યા.
- દેશનાં 100 સ્માર્ટ શહેરોના વિકાસની યોજનામાં ધોલેરા અને ગિફ્ટ સિટીનો સમાવેશ.
- ગુજરાતે ડ્રગ્સ રિવોર્ડ પોલિસી બનાવી.

ફેબ્રુઆરી - ૨૦૨૨

- I-Createના ઈલેક્ટ્રિક વીકલ સેન્ટર ઓફ એક્સલન્સનું ઉદ્ઘાટન.
- આર્સેલર મિત્તલ નિપોન સ્ટીલ

ઇન્ડિયા દ્વારા ગુજરાતમાં રૂ.1.66 લાખ કરોડના સૂચિત રોકાણ માટે MoU.

- ગુજરાત હાઇકોર્ટમાં દેશમાં પ્રથમ ડિજિટલ જસ્ટિસ કલોક કાર્યરત.
- મોતિયા-અંધત્વમુક્ત ગુજરાત અભિયાનનો પ્રારંભ.
- ગુજરાતની નવી IT ITeS પોલિસી જાહેર.
- ખીજડિયા વન્યજીવ અભયારણ્ય રાજ્યની ચોથી રામસર સાઇટ બની.
- રાજ્યનાં ચાર મહાનગરોમાં વિવિધ વિકાસકામો માટે કુલ રૂ.253 કરોડનાં વિકાસકામોની મંજૂરી.

માર્ચ - ૨૦૨૨

- ગુજરાત બાયોટેકનોલોજી પોલિસી 2022-27ની જાહેરાત
- દેશમાં પ્રથમવાર હાઇ એન્ડ જિનોમ સિક્વેન્સિંગ મશીન ઇન્સ્ટોલ કરવાની સિદ્ધિ ગુજરાતે મેળવી
- રાજ્યમાં 12મા ગરીબ કલ્યાણ મેળામાં 57,231 લાભાર્થીઓને રૂ.154.44 કરોડની સહાય તેમજ 17,30,653 લાભાર્થીઓને રૂ.7610.58 કરોડની સહાય ચૂકવવામાં આવી.

- રાજ્યના 5900 ખેડૂતોને સ્માર્ટ ફોન સહાય વિતરણ કરાયા.
- ગુજરાત સરકાર દ્વારા વર્ષ 2022-23નું રૂ.2,43,965 કરોડનું ઐતિહાસિક બજેટ રજૂ.

એપ્રિલ - ૨૦૨૨

- રાષ્ટ્રપતિ શ્રી રામનાથ કોવિંદ દ્વારા ગુજરાત વિધાનસભાને સંબોધન.

- શિક્ષકોની બદલીના નિયમોમાં ઐતિહાસિક બદલાવ કરાયો
- કચ્છમાં ઇલેક્ટ્રિક કોમર્શિયલ વિકલ પ્રોડક્શન ટ્રીટમેન્ટ ઇલેક્ટ્રિક વિકલ એલ.એલ.સી અને ગુજરાત સરકાર વચ્ચે એમ.ઓ.યુ. કરવામાં આવ્યા.
- આઝાદીના અમૃત મહોત્સવ નિમિત્તે દરેક જિલ્લામાં ૭૫ સરોવરનું નિર્માણનો નિર્ધાર.

મે - ૨૦૨૨

- રાજ્ય સરકાર દ્વારા વર્ષો જૂના નાબૂદ થયેલા મહેસૂલી કચ્છાઓ અન્વયે પ્રશ્નોનું નિરાકરણ લાવવામાં આવ્યું.
- ગામ-તાલુકામાં નોટરીની સુવિધા ઉપલબ્ધ કરાવવા સરકારનો નિર્ણય.
- સ્માર્ટ સિટીઝ, સ્માર્ટ અર્બનાઇઝેશન' નેશનલ સમિટ : ગુજરાતનાં સ્માર્ટ શહેરોએ સફળતા મેળવી.
- દેશના એક લાખ હેલ્થ એન્ડ વેલનેસ સેન્ટર પર 'ટેલી કન્સલ્ટિંગ' સેવાનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો.
- મુખ્યમંત્રીશ્રી દ્વારા બગોદરા-તારાપુર ૬ લેન રોડનું લોકાર્પણ

જૂન - ૨૦૨૨

- રાજ્ય સરકારના વિજ્ઞાન અને પ્રોધોગિકી વિભાગ દ્વારા 'ટેલિકોમ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પોલિસી - 2022'.
- કલોલ ખાતે વિશ્વના પ્રથમ નેનો યુરિયા લિક્વિડ પ્લાન્ટનું ઉદ્ઘાટન કરાયું.
- આદિજાતિ યુવાનોને આત્મનિર્ભર બનાવવા વાંસ વિતરણ યોજનાનો પ્રારંભ કરાયો.

- ગાંધીનગર ખાતે સહકારી ક્ષેત્રનું પ્રથમ મહાસંમેલન યોજાયું.
- અમદાવાદના બોપલમાં આકાર પામેલું ઇન્ડિયન નેશનલ સ્પેસ પ્રમોશન એન્ડ ઓથોરાઇઝેશન સેન્ટર વડાપ્રધાનશ્રીના હસ્તે દેશને સમર્પિત કરાયું.

જુલાઈ - ૨૦૨૨

- રાજ્યમાં 'મુખ્યમંત્રી માતૃશક્તિ યોજના'નો શુભારંભ થયો.
- શક્તિપીઠ પાવાગઢમાં પાંચસો વર્ષ બાદ માં કાલિકાના મંદિરના સુવર્ણ શિખર ઉપર ધ્વજારોહણ કરાયું.
- રાજ્યભરમાં આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસની ભવ્ય ઉજવણી કરાઈ. સ્વતંત્રતાના 75 વર્ષ અંતર્ગત રાજ્યના 75 આઈકોનિક સ્થળોએ સામૂહિક યોગ સાધના કાર્યક્રમ યોજાયા.
- દેશનો સૌ પ્રથમ ડિસેલિનેશન પ્લાન્ટ દહેજમાં કાર્યરત કરાયો.
- રાજ્યમાં વાહનોના ફિટનેસ ટેસ્ટિંગ માટે પોલિસી જાહેર કરાઈ. કેન્દ્ર સરકારની જોગવાઈઓને સંપૂર્ણપણે લાગુ કરી PPP મોડેલ આધારીત ફિટનેસ ટેસ્ટિંગ પોલિસી જાહેર કરનાર ગુજરાત દેશનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું.
- ડિજિટલ ઇન્ડિયા વીક - 2022નો ગુજરાતથી શુભારંભ કરાયો, જે અંતર્ગત ગુજરાતથી 7 નવીન ડિજિટલ સેવાઓ દેશને સમર્પિત કરાઈ.
- ડિજિટલ ઇન્ડિયા વીક - 2022 અંતર્ગત ગુજરાત સરકાર દ્વારા ત્રણ નવી IT પહેલનો શુભારંભ.

- 'ગુજરાત જ્ઞાન ગુરૂ કિવઝ'નો રાજ્યવ્યાપી પ્રારંભ કરાયો.

ઓગસ્ટ - ૨૦૨૨

- ગાંધીનગર ખાતે ગિફ્ટ સિટીમાં આઈએફસીએ હેડક્વાર્ટરનો વડાપ્રધાનશ્રીએ શિલાન્યાસ કર્યો. દેશના પ્રથમ બુલિયન એક્સચેન્જની શરૂઆત કરવામાં આવી.
- ડેરી ક્ષેત્રની નવી વિકાસની કેડી કંડારતા સાબર ડેરીના 1030 કરોડના વિવિધ પ્રકલ્પો રાષ્ટ્રને અર્પણ કરવામાં આવ્યાં.
- ઇ-કોપ, ત્રિનેત્ર, વિશ્વાસ, આશ્વસ્ત બાદ ગુજરાત પોલીસના નવા અદ્યતન પ્રકલ્પ ઇ-એફ. આઈ.આર.નો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો.
- રાજ્યમાં પ્રકોશન ડોઝ આપવાની મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે શરૂઆત કરાવી.
- ગુજરાતમાં સેમી કન્ડક્ટર પોલિસી 2022-27 જાહેર કરવામાં આવી યુવાધનને લોકશાહીના પાસાઓથી અવગત કરાવવા ગુજરાત વિધાનસભામાં યુવા મોડેલ એસેમ્બલી યોજાઈ.
- ધી ડ્રોન પ્રમોશન અને યુસેઝ પોલિસી જાહેર.
- ખોખરા બ્રિજ, ચાંદખેડા વોટર

ડિસ્ટ્રીબ્યુશન સ્ટેશન, નિકોલ કોમ્યુનિટી હોલ, 25 ફાયર ટૅંકર સહિતના રૂ.187 કરોડના કાર્યોનો પ્રારંભ કરાયો.

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૨૨

- સ્વાવલંબન આત્મનિર્ભર ભારત નિર્માણના પ્રેરણાસ્ત્રોત ખાદી ઉત્સવની શરૂઆત કરાવતાં વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી.
- વડાપ્રધાનશ્રીએ અમદાવાદ સાબરમતી રિવરફ્રન્ટ ખાતે રૂ.74 કરોડના ખર્ચે આઈકોનિક અટલ બ્રિજનું ઇ-લોકાર્પણ કર્યું.
- કચ્છ શાખા નહેર નખત્રાણા અને ભુજ સબસ્ટેશન, ચાંદ્રાણી ખાતે સરહદ ડેરીનો દૂધ ઉત્પાદન અને પેકેજિંગ પ્લાન્ટ, પ્રાદેશિક વિજ્ઞાન કેન્દ્ર સહિત રૂ. 5 કરોડના વિકાસ પ્રકલ્પોની ભેટ આપતા વડાપ્રધાનશ્રી.
- મેક ઇન ઇન્ડિયાના સપનાને સાકાર કરતાં હાંસલપુર ખાતે રૂ. 7300 કરોડના ખર્ચે સુઝુકી દ્વારા ઇલેક્ટ્રિક વ્હીકલ બેટરી ઉત્પાદન પ્લાન્ટનું ખાતમુહૂર્ત.
- આજીએમ પાસે 47 એકર જમીનમાં રૂ.13.77 કરોડના ખર્ચે નવનિર્મિત "રામ વન" પ્રજાચરણે કરતાં મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ.

- રાષ્ટ્રીય રક્ષા શક્તિ યુનિવર્સિટીની સહાયથી જેલમાં સામાજિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક કેર સેન્ટરની ઉદ્ઘાટનરૂપ અને અનુકરણીય પહેલની શરૂઆત.
- ભારતને ચોથી ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ તરફ અગ્રેસર કરતાં સેન્ટર- સ્ટેટ સાયન્સ કોન્કલેવ યોજાયો.
- 6ઠ્ઠી ઓલ ઇન્ડિયા પ્રિઝન મીટ 2022 યોજાઈ.
- અમદાવાદમાં 4 અનુપમ (સ્માર્ટ) શાળાનું લોકાર્પણ.
- ફિલ્મો દ્વારા પ્રવાસનને પ્રોત્સાહન આપવાં 'સિનેમેટિક ટુરિઝમ પોલિસી 2022-2027' જાહેર કરાઈ.
- રાજ્યમાં 3 સેન્ટર ફોર એક્સેલન્સ ફોર હોર્ટિકલ્ચર તથા 4 પ્રાઈમરી પ્રોસેસિંગ સેન્ટરની શરૂઆત.

ઓક્ટોબર - ૨૦૨૨

- અંબાજીથી રૂ. 7 હજાર કરોડના વિકાસકાર્યોનું ખાતમુહૂર્ત - લોકાર્પણ કરવામાં આવ્યું.
- સુરતને રૂ. 3472 કરોડનાં વિકાસકાર્યોની ભેટ.
- ભાવનગર - બોટાદ - અમરેલીને રૂ.6500 કરોડનાં વિકાસકાર્યોની ભેટ મળી.
- રાજ્યના 1.47 લાખ યુવાનોને રોજગારપત્ર એનાયત.

- રાજકોટનાં આજી રિવરફ્રન્ટ પ્રોજેક્ટ માટે રૂ.187 કરોડની ફાળવણી કરાઈ.
- વડોદરા અને ગાંધીનગર મહાનગરપાલિકાઓ માટે રૂ.291 કરોડ મંજૂર.
- રાજ્યમાં માર્ગ સુધારણા માટે રૂ.508 કરોડની ફાળવણી.
- આંગણવાડી કાર્યકર તેડાગરના માનદ્ વેતનમાં વધારો.
- કચ્છમાં પશુ ચિકિત્સા અને પશુપાલન મહાવિદ્યાલયની કરવા નિર્ણય.
- રાષ્ટ્રપતિએ ગુજરાતને રૂ.1330 કરોડનાં વિકાસકાર્યોની ભેટ આપી.
- વડાપ્રધાનશ્રીએ ભરૂચના આમોદથી રૂ. 8000 કરોડના વિકાસકાર્યોની ભેટ આપી.
- જામનગરને રૂ. 1448 કરોડનાં વિકાસકાર્યોની ભેટ મળી.
- બાંધકામ શ્રમિકોને રૂ.5માં પૌષ્ટિક ભોજન મળશે.
- વડાપ્રધાનશ્રીએ રાજ્યમાં 5G સેવાનો પ્રારંભ કરાવ્યો.
- સ્વચ્છ સર્વેક્ષણ ગ્રામીણ - 2022માં ગુજરાત પ્રથમ.
- ખેડૂતોના હિતમાં રૂ.225 કરોડનાં સહાય પેકેજ.

નવેમ્બર - 2022

- થરાદમાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના હસ્તે રૂ. 8,034 કરોડના વિકાસકાર્યોનું ખાતમુહૂર્ત.
- પંચમહાલમાં રૂ. 885 કરોડના વિકાસકાર્યોના લોકાર્પણ-ખાતમુહૂર્ત.
- ગુજરાત 5જી મેળવનારું દેશનું પ્રથમ રાજ્ય બન્યું.
- ગુજરાતના કોર્ટ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરથી બધા જ પ્રભાવિત: સુપ્રીમ કોર્ટ 3 નવેમ્બર 2022ના રોજ ચૂંટણીની જાહેરાત સાથે જ ગુજરાતમાં આચારસંહિતાનો કડક અમલ.
- 1લી અને 5મી ડિસેમ્બરે મતદાન, 8મી ડિસેમ્બરના રોજ પરિણામ.

ડિસેમ્બર - ૨૦૨૨

- 15મી ગુજરાત વિધાનસભાની ચૂંટણી સંપન્ન.
- ગુજરાત વિધાનસભા સામાન્ય ચૂંટણીમાં ભારતીય જનતા પક્ષને 156 બેઠક, ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસને 17 બેઠક, આમ આદમી પાર્ટીને 5 બેઠક, 1 બેઠક સમાજવાદી પાર્ટીને તથા 3 બેઠક પર અપક્ષ વિજેતા થયા.
- ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી તરીકે ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલે શપથ ગ્રહણ કર્યા.
- આ ઉપરાંત કેબિનેટ કક્ષાના 8, સ્વતંત્ર હવાલો ધરાવતા 2 અને રાજ્યકક્ષાના 6 એમ કુલ 16 મંત્રીઓએ શપથ લીધા.
- 15મી ગુજરાત વિધાનસભાના અધ્યક્ષ તરીકે શ્રી શંકરભાઈ ચૌધરી તથા ઉપાધ્યક્ષ તરીકે શ્રી જેઠાભાઈ ભરવાડની વરણી.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં કેન્દ્રની ભાજપ સરકારે કરેલાં અભૂતપૂર્વ વિકાસકાર્યો

સૂક્ષ્મ, લઘુ અને મધ્યમ ઉદ્યોગ

PLI યોજના

દેશમાં MMF એપેરલ, MMF ફેબ્રિકસ અને ટેકનિકલ કાપડના ઉત્પાદનોના ઉત્પાદનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે કાપડ ઉદ્યોગને કદ અને સ્કેલ હાંસલ કરવા અને સ્પર્ધાત્મક બનાવવા માટે સક્ષમ બનાવવા સરકારે ઉત્પાદન લિંકડ ઇન્સેન્ટિવ (PLI) યોજના રૂ. 10,683 કરોડના મંજૂર ખર્ચ સાથે શરૂ કરી છે. 01-01-2022 થી 28-02-2022 સુધી વેબ પોર્ટલ દ્વારા કાપડ માટેની PLI યોજના હેઠળ અરજીઓ પ્રાપ્ત થઈ હતી. કુલ 67 અરજીઓ આવી છે. સચિવ (ટેક્સટાઈલ)ની અધ્યક્ષતાવાળી પસંદગી સમિતિએ યોજના હેઠળ 64 અરજદારોની પસંદગી કરી છે. 56 અરજદારોએ નવી કંપનીની રચના માટે ફરજિયાત માપદંડો પૂર્ણ કર્યા છે અને તેમને મંજૂરી પત્રો જારી કરવામાં આવ્યા છે. રૂ.નું રોકાણ અત્યાર સુધીમાં અંદાજે 1536 કરોડની આવક થઈ છે. VSF દ્વારા ગુણવત્તા નિયંત્રણ ઓર્ડર જારી કરવામાં આવી રહ્યો છે.

નેશનલ ટેકનિકલ ટેક્સટાઈલ મિશન (NTTM)

NTTM હેઠળ, સ્પેશિયાલિટી ફાઇબર અને ટેકનિકલ ટેક્સટાઈલની શ્રેણીમાં રૂ. 232 કરોડની 74 સંશોધન દરખાસ્તોને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. ટેકનિકલ કાપડના બજાર વિકાસ અને પ્રોત્સાહન માટે, 4 મુખ્ય પરિષદોનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. (i) CII સાથે 12-03-22ના રોજ દિલ્હીમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ, (ii) 23-08-2022ના રોજ ઇમ્ફાલ ખાતે ICC સાથે જીઓટેક અને એગ્રોટેક પર પરિષદ, (iii) 16-11-2022ના રોજ રક્ષણાત્મક કાપડ પર રાષ્ટ્રીય કોન્કલેવ દિલ્હી અને (iv) CII અને સરકાર સાથે આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદ. 25-26 નવેમ્બર 2022ના રોજ ચેન્નાઈમાં TN. ટેકનિકલ ટેક્સટાઈલ સેક્ટરમાં 31 નવા HSN કોડ્સ વિકસાવવામાં આવ્યા છે. SRTEPC ને ટેકનિકલ કાપડ માટે નિકાસ પ્રમોશન કાઉન્સિલની ભૂમિકા સોંપવામાં આવી છે.

સુધારેલ ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન ફંડ સ્કીમ(ATUFS)

2443 સબસિડી કેસોમાં ઉદ્યોગ દ્વારા રૂ. 10,218 કરોડના રોકાણની પુષ્ટિ કરવામાં આવી છે. કુલ રૂ. સુધારેલ ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન ફંડ સ્કીમ અને બેકલોગ કેસોના સમાધાન માટે મુખ્ય કલસ્ટરો પર આયોજિત વિશેષ ઝુંબેશ હેઠળ 3159 કેસોમાં 621.41 કરોડની સબસિડી બહાર પાડવામાં આવી હતી.

સમર્થ

કુલ 73919 વ્યક્તિઓને (SC:18194, ST:8877 અને મહિલા:64352) તાલીમ આપવામાં આવી છે જેમાંથી 38823 વ્યક્તિઓને ટેક્સટાઈલ સેક્ટરમાં ક્ષમતા નિર્માણ માટેની સમર્થ યોજના હેઠળ પ્લેસમેન્ટ આપવામાં આવ્યું છે.

નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ફેશન ટેકનોલોજી (NIFT)

દમણ ખાતે એક નવું કેમ્પસ

શૈક્ષણિક સત્ર 2022-23 માટે કાર્યરત કરવામાં આવ્યું હતું. આ ઉપરાંત ભોપાલ અને શ્રીનગર માટે નવી કેમ્પસ બિલ્ડિંગ આવી રહી છે.

સિલ્ક સેક્ટર

કાચા સિલ્કનું કુલ ઉત્પાદન 28106 MT હતું. રેશમ ક્ષેત્રને લગતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓમાં 9777 વ્યક્તિઓને તાલીમ આપવાની સિદ્ધિ સાથે 44 નંબરના આર એન્ડ ડી પ્રોજેક્ટ્સ શરૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને 23 પૂર્ણ થયા હતા.

જ્યુટ સેક્ટર

JUTE-ICARE (સુધારેલી ખેતી અને અદ્યતન રીટીંગ એક્સરસાઇઝ) યોજના: 1,89,483 હેક્ટર સાથે 170 જ્યુટ ઉગાડતા બ્લોક્સને આવરી લે છે જેમાં 4,20,309 શણના ખેડૂતોને લાભ થયો હતો. માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ એન્ડ પ્રમોશન સ્કીમ (MDPS) ને કારણે નિકાસ પ્રદર્શનમાં સુધારો થયો છે કારણ કે નિકાસ કામગીરી ગયા વર્ષ કરતાં 38% વધીને વર્તમાન મૂલ્ય રૂ. 3786 કરોડ છે. નિકાસ કરાયેલ જ્યુટ ડાઇવર્સિફાઇડ પ્રોડક્ટ્સનું મૂલ્ય રૂ. ગત વર્ષ કરતાં 46%ના વધારા સાથે 1744 કરોડ રૂ. 9.80 હજાર કરોડ (અંદાજે)ની કિંમતની શણની થેલીઓની લગભગ 26.87 લાખ ગાંસડીનો કુલ જથ્થો ઇન્ડેન્ટ કરવામાં આવ્યો છે.

કપાસ ક્ષેત્ર

કપાસનું વાવેતર ગયા વર્ષે 119.10 લાખ હેક્ટરની સરખામણીએ 5% વધીને 125.02 લાખ હેક્ટર થયું છે. ભારતીય કપાસ માટે કસ્તૂરી કોટન ઇન્ડિયા નામની બ્રાન્ડ લોન્ચ

કરવામાં આવી છે અને કપાસની યાંત્રિક લણણીને પ્રોત્સાહિત કરવા, કપાસની ગુણવત્તા સુધારવા અને મજૂરીખર્ચ ઘટાડવા માટે વધુ 75000 કપાસ પ્લકર મશીનનું વિતરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે.

ઊન સેક્ટર

પશુ/ઘેટાં સંવર્ધન વિભાગ, લેહને પશ્ચિમના ઊનની પ્રાપ્તિ માટે, લેહના વિચરતીઓને 400 પોર્ટેબલ તંબુઓનું વિતરણ કરવા માટે રૂ. 2 કરોડના રિવોલ્વિંગ ફંડની મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

હેન્ડલૂમ સેક્ટર

91 હેન્ડલૂમ કલસ્ટરોને રૂ. 76.60 કરોડની નાણાકીય સહાય પૂરી પાડવામાં આવી છે. 1,109 વણકરોએ HSS હેઠળ સુધારેલ લૂમ્સ અને એસેસરીઝ પ્રદાન કર્યાં. નેશનલ હેન્ડલૂમ ડેવલપમેન્ટ પ્રોગ્રામના હેન્ડલૂમ કલસ્ટરો હેઠળ 2,107 હેન્ડલૂમ કામદારોને કૌશલ્ય અપગ્રેડેશનની તાલીમ આપવામાં આવી હતી. 141 માર્કેટિંગ ઇવેન્ટ માટે રૂ. 18.49 કરોડની સહાય જારી કરવામાં આવી છે. આ ઉપરાંત કોમ્પ્રિહેન્સિવ હેન્ડલૂમ કલસ્ટર ડેવલપમેન્ટ સ્કીમ હેઠળ મેગા હેન્ડલૂમ કલસ્ટર્સને મંજૂર કરાયેલી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ માટે રૂ. 10.40 કરોડની સહાય પણ બહાર પાડવામાં આવી છે. પરિવહન સબસિડી ઘટક હેઠળ 102.05 લાખ કિલો યાર્ન, 73.79 લાખ કિગ્રા યાર્ન સબસિડી ઘટક હેઠળ સપ્લાય કરવામાં આવ્યું હતું અને કાચો માલ સપ્લાય સ્કીમ (RMSS) હેઠળ કુલ 175.84 લાખ કિલો યાર્ન પૂરું પાડવામાં આવ્યું હતું.

હસ્તકલા ક્ષેત્ર

કુલ 272 માર્કેટિંગ ઇવેન્ટ્સનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જેનો લાભ 19330 કારીગરોને મળ્યો હતો. પહ્યાન કાર્ડ 30 લાખ કારીગરોને આપવામાં આવ્યા હતાં અને જાહેર ડોમેન પર અપલોડ કરવામાં આવ્યાં હતાં. 52 કારીગર ઉત્પાદક કંપનીઓની રચના કરવામાં આવી હતી અને તેને ટેકો આપ્યો હતો. 12480 કારીગરોને લાભ આપતા 418 તાલીમ કાર્યક્રમ અને ડિઝાઇન વર્કશોપ યોજવામાં આવ્યા હતા. 13579 કારીગરોને આધુનિક ટૂલકીટનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ 2017, 2018 અને 2019 માટે શિલ્પ ગુરુ અને રાષ્ટ્રીય પુરસ્કારો 108 કારીગરોને એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા.

માઈક્રો, સ્મોલ એન્ડ મીડિયમ એન્ટરપ્રાઇસીસ (MSME) ક્ષેત્ર, છ કરોડથી વધુ સાહસો સાથે, ભારતીય અર્થતંત્રના અત્યંત ગતિશીલ અને ગતિશીલ ક્ષેત્ર તરીકે ઊભરી આવ્યું છે, જે ઉદ્યોગસાહસિકતાને પ્રોત્સાહન આપે છે અને તુલનાત્મક રીતે ઓછા મૂડીખર્ચે સ્વ-રોજગારની તકો પેદા કરે છે, માત્ર કૃષિ પછી MSME મંત્રાલય ક્રેડિટ સર્પોર્ટ, ટેકનોલોજિકલ સહાય, ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર ડેવલપમેન્ટ, કૌશલ્યવિકાસ અને તાલીમ, સ્પર્ધાત્મકતા અને બજાર સહાયમાં વધારો કરવા માટે વિવિધ યોજનાઓ/કાર્યક્રમોનો અમલ કરીને ખાદી, ગ્રામ્ય અને કોચર ઉદ્યોગ સહિતના ક્ષેત્રના વિકાસ અને વિકાસને પ્રોત્સાહન આપે છે. મંત્રાલય હેઠળની સંસ્થાઓમાં વિકાસ

કમિશનરની કચેરી (MSME), ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ આયોગ (KVIC), કોઈર બોર્ડ, નેશનલ સ્મોલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કોર્પોરેશન લિ. (NSIC), નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર માઈકો, નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો (ni-msme) અને મહાત્મા ગાંધી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર રૂરલ ઇન્ડસ્ટ્રીલાઈઝેશન (MGIRI). મંત્રાલય પાસે MSME ને ટેકો આપવા અને હેન્ડલોલ્ડ કરવા માટે દેશની લંબાઈ અને પહોળાઈમાં ફેલાયેલ ક્ષેત્રીય રચનાઓનું વિશાળ નેટવર્ક છે, જેમાં MSME વિકાસ અને સુવિધા કાર્યાલયો (MSME-DFO), શાખા MSME-DFOs, MSME પરીક્ષણ કેન્દ્રો, MSME-પરીક્ષણ સ્ટેશનો અને ટેકનોલોજી કેન્દ્રો (ટૂલ રૂમ અને ટેકનિકલ સંસ્થાઓ) અને KVIC, Coir બોર્ડ અને NSICની ક્ષેત્રીય કચેરીઓ. વર્ષ 2022માં મંત્રાલયની મુખ્ય સિદ્ધિઓ નીચે મુજબ વિગતવાર છે. MSME પરીક્ષણ કેન્દ્રો, MSME-પરીક્ષણ સ્ટેશનો અને ટેકનોલોજી કેન્દ્રો (ટૂલ રૂમ અને તકનીકી સંસ્થાઓ) અને KVIC, Coir બોર્ડ અને NSICની ક્ષેત્રીય કચેરીઓ. વર્ષ

2022 માં મંત્રાલયની મુખ્ય સિદ્ધિઓ નીચે મુજબ વિગતવાર છે. MSME પરીક્ષણ કેન્દ્રો, MSME-પરીક્ષણ સ્ટેશનો અને ટેકનોલોજી કેન્દ્રો (ટૂલ રૂમ અને તકનીકી સંસ્થાઓ) અને KVIC, Coir બોર્ડ અને NSICની ક્ષેત્રીય કચેરીઓ. વર્ષ 2022માં મંત્રાલયની મુખ્ય સિદ્ધિઓ નીચે મુજબ વિગતવાર છે.

નીતિ પહેલ

એમએસએમઈની સુધારેલી વ્યાખ્યા અપનાવવાને પગલે, જે પ્લાન્ટ અને મશીનરી અથવા સાધનોમાં રોકાણ પર આધારિત છે; અને ટર્નઓવર, ઉદ્યમ નોંધણી પોર્ટલ 01-07-2020 ના રોજ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું. તે સંપૂર્ણપણે ઓનલાઈન છે, વિના મૂલ્યે છે, મુશ્કેલીમુક્ત છે, કોઈ દસ્તાવેજોની જરૂર નથી, અને MSMEs માટે વ્યવસાય કરવાની સરળતા તરફ એક પગલું છે. પોર્ટલ પર 1 કરોડ નોંધણીનું સીમાચિહ્ન 02-08-2022 ના રોજ પ્રાપ્ત થયું હતું. 22-12-2022 સુધીમાં, પોર્ટલ પર 1.28 કરોડથી વધુ નોંધણી કરવામાં આવી છે.

14-09-2022ના રોજ યોજાયેલી નેશનલ બોર્ડ ફોર માઈકો, સ્મોલ એન્ડ મીડિયમ એન્ટરપ્રાઇઝ (NBMSME)ની 18મી મીટિંગ દરમિયાન, MSME મંત્રીએ ઉદ્યમ અને નેશનલ કેરિયર સર્વિસ (NCS) પોર્ટલના એકીકરણની શરૂઆત કરી, જેની જાહેરાત બજેટ 2022માં કરવામાં આવી હતી. 14-09-2022, Udyam પર નોંધાયેલા 4.06 લાખ જેટલા MSME ને શ્રમ અને રોજગાર મંત્રાલયના રાષ્ટ્રીય કારકિર્દી સેવા પોર્ટલની એક્સેસ મળી છે. એમએસએમઈ મંત્રાલય અને કોમન સર્વિસ સેન્ટર (સીએસસી) વચ્ચે દેશના દૂરના વિસ્તારોમાં સ્થિત સાહસોને ઉદ્યમ નોંધણી માટે યોગ્ય હેન્ડલિંગ પ્રદાન કરવા માટે એમઓયુ પર પણ હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા. ઉદ્યમ નોંધણી ડેટા શેર કરવા માટે, MSME મંત્રાલય અને પ્રવાસન મંત્રાલય વચ્ચે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર થયા.

20-11-2022ના રોજ ઇન્ફાલ, મણિપુર ખાતે MSME મંત્રી દ્વારા ઉદ્ઘાટન કરાયેલ MSMEના વિકાસ અને વિકાસ પરના રાષ્ટ્રીય સેમિનાર દરમિયાન, મંત્રાલયે ટ્રેડ રિસીવેબલ્સ ડિસ્કાઉન્ટિંગ સિસ્ટમ (TREDS) એટલે કે ત્રણ પ્લેટફોર્મ સાથે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર કર્યાં. Invoicemart, MIXchange અને RXIL જે MSME સેક્ટરને ચુકવણીના પડકારોને પહોંચી વળવા ડિસ્કાઉન્ટેડ દરે ઇનવોઈસ સામે કેડિટ મેળવવા માટે સક્ષમ બનાવશે.

મંત્રાલયે 18-10-2022ના રોજ સૂચિત કર્યું છે કે પ્લાન્ટ અને મશીનરી અથવા સાધનસામગ્રી

અથવા ટર્નઓવર અથવા બંનેમાં રોકાણના સંદર્ભમાં ઉપરના ફેરફારના કિસ્સામાં અને પરિણામે પુનઃવર્ગીકરણના કિસ્સામાં, એન્ટરપ્રાઈઝ તમામ બિન-કર લાભોનો લાભ લેવાનું ચાલુ રાખશે. કેટેગરીમાં તે પુનઃ વર્ગીકરણ પહેલાં, આવા ઉપરના ફેરફારની તારીખથી ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે હતી. બિન-કર લાભોમાં સરકારની વિવિધ યોજનાઓના લાભોનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં જાહેર પ્રાપ્તિ નીતિ, વિલંબિત ચુકવણીઓ વગેરેનો સમાવેશ થાય છે.

કેડિટની એક્સેસ પ્રધાનમંત્રી રોજગાર સર્જન કાર્યક્રમ (PMEGP)

પ્રધાનમંત્રી રોજગાર સર્જન કાર્યક્રમ (PMEGP) એ ધિરાણ સાથે જોડાયેલ સબસિડી યોજના છે જે બિન-ખેતી ક્ષેત્રમાં સૂક્ષ્મ સાહસોની સ્થાપના દ્વારા રોજગારની તકો પૂરી પાડે છે. વર્ષ 2022 દરમિયાન, નવા પ્રોજેક્ટની સ્થાપના માટે સ્વીકાર્ય મહત્તમ પ્રોજેક્ટ ખર્ચ વધારીને રૂ. 25 લાખ, મેન્યુફેક્ચરિંગ સેક્ટર માટે 50 લાખ અને રૂ. 10 લાખથી સેવા ક્ષેત્ર માટે 20 લાખ. મહત્વાકાંક્ષી જિલ્લાઓમાંના એકમો અને ટ્રાન્સજેન્ડર્સને વિશેષ શ્રેણીમાં સામેલ કરવામાં આવ્યા છે. એકમો દ્વારા ઑફર કરવામાં આવતાં ઉત્પાદનો અને સેવાઓની વિગતો મેળવવા અને તેમના માટે બજાર જોડાણો બનાવવા માટે PMEGP એકમોનું જીઓ-ટેગિંગ શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. 2008માં તેની શરૂઆત થઈ ત્યારથી, આ યોજના હેઠળ, 8.34 લાખથી વધુ

સાહસોની સ્થાપના કરવામાં આવી છે જે અંદાજે 68 લાખની રોજગારીનું સર્જન કરે છે. આશરે રૂ. 15-12-2022ના રોજ માર્જિન મની સબસિડી તરીકે 20,600 કરોડનું વિતરણ કરવામાં આવ્યું.

નાણાકીય વર્ષ 2021-22માં, PMEGP રૂ. 2,978 કરોડ (FY21 કરતાં 36% વધુ) માર્જિન મની સબસિડી તરીકે, 1.03 લાખ એકમોને મદદ કરે છે (FY21 કરતાં લગભગ 39% વધુ) અને લગભગ 8 લાખ લોકો માટે રોજગારીનું સર્જન કરે છે, જે યોજનાની શરૂઆત પછી સૌથી વધુ છે. જાન્યુઆરી, 2022થી નવેમ્બર, 2022 સુધીમાં કુલ અંદાજિત 7.62 લાખ રોજગારી ઉત્પન્ન કરવા માટે 95,271 એકમોને મદદ કરવામાં આવી હતી.

કેડિટ ગેરંટી સ્કીમ

માઇક્રો એન્ડ સ્મોલ એન્ટર-પ્રાઇઝિસ (CGTMSE) માટે કેડિટ ગેરંટી સ્કીમ હેઠળ, કોલેટરલ ફ્રી લોન. MSEsને 2 કરોડ આપવામાં આવે છે.

નાણાકીય વર્ષ 2022-23માં, (30-11-2022 સુધી), રૂ. 60,376 કરોડને સમાવતાં 7.07 લાખ ગેરંટી મંજૂર કરવામાં આવી છે, જે 2000-01માં યોજનાની શરૂઆત પછી સૌથી વધુ છે.

01-12-2022 થી પ્રભાવથી, કેડિટ સીલિંગ માટે રૂ. 2 કરોડ, ગેરંટી કવરની મહત્તમ મર્યાદા 85% સુધી વધારવામાં આવી છે. મહિલાઓની માલિકીના ઉદ્યોગો 85% સુધી ગેરંટી કવર માટે પાત્ર હશે.

પરંપરાગત ઉદ્યોગોના પુનર્જીવન માટે ભંડોળની યોજના (SFURTI)

આ યોજના કારીગરોના સામૂહિક ઉત્પાદન એન્ટરપ્રાઇઝની સ્થાપના માટે, તેમના ઉત્પાદનમાં વધારો કરવા, તેમને મૂલ્યવર્ધિત ઉત્પાદનોનું ઉત્પાદન કરવા, ઉત્પાદનોની વેચાણક્ષમતા વધારવા માટે સમર્થન આપે છે. રૂ.ની કુલ GoI સહાય સાથે 65 કલસ્ટર મંજૂર. જાન્યુઆરી, 2022થી નવેમ્બર, 2022 સુધીમાં 36,258 કારીગરોને 186.26 કરોડનો સીધો ફાયદો થયો છે. કુલ 266 કલસ્ટરોમાંથી, 104 જાન્યુઆરી, 2022થી નવેમ્બર, 2022ના સમયગાળા દરમિયાન કાર્યરત થયા છે.

SFURTI મેળાનું આયોજન 01-10-2022થી 15-10-2022 દરમિયાન INA દિલ્લી હાટ, નવી દિલ્હી ખાતે કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં 50 કલસ્ટરના લગભગ 100 માસ્ટર કારીગરોએ સ્ટોલ સેટઅપ કર્યા છે.

ઇન્ડિયા ઇન્ટરનેશનલ ટ્રેડ ફેર (IITF), 2022

MSME મંત્રીએ 14મીથી 27મી નવેમ્બર દરમિયાન ઇન્ડિયા ટ્રેડ પ્રમોશન ઓર્ગેનાઇઝેશન (આઈટીપીઓ) દ્વારા આયોજિત 41મા ઇન્ડિયા ઇન્ટરનેશનલ ટ્રેડ ફેર (આઈઆઈટીએફ), 2022માં “વોકલ ફોર લોકલ, લોકલ ટુ ગ્લોબલ” થીમ હેઠળ “એમએસએમઈ પેવેલિયન”નું ઉદ્ઘાટન કર્યું. “24 રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાંથી ભાગ લેનાર

સૂક્ષ્મ અને નાનાં સાહસો (MSEs) ને 204 સ્ટોલ ફાળવવામાં આવ્યા હતા. MSME પેવેલિયનમાં મહિલાઓની માલિકીના સાહસો (73%)ની અત્યાર સુધીની સૌથી વધુ ભાગીદારી હતી. કુલ ફાળવણીમાંથી, 7% દિવ્યાંગ સાહસિકોને, 12% SC(પુરુષ) સાહસિકોને અને 6% મહત્વાકાંક્ષી જિલ્લાઓનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ફાળવવામાં આવ્યા હતા.

આંતરરાષ્ટ્રીય સહકાર યોજના

આ યોજના ઉદ્યોગ સંગઠનોને વિદેશમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રદર્શનોમાં ભાગ લેવા, ભારતમાં આંતરરાષ્ટ્રીય પરિષદોનું આયોજન કરવા અને વળતરના ધોરણે ‘ફર્સ્ટ ટાઈમ MSE નિકાસકારો’ની ક્ષમતા વધારવા માટે નાણાકીય સહાય પૂરી પાડે છે. આ યોજના હેઠળ, 01-01-2022 થી 23-12-2022 સુધી કુલ 40 ઉદ્યોગ સંગઠનો અને 144 MSMEને લાભ મળ્યો છે.

ટેકનોલોજીની એક્સેસ MSME ચેમ્પિયન્સ

MSME ચેમ્પિયન્સ સ્કીમ ત્રણ ઘટકો સાથે ઘડવામાં આવી

છે, ‘MSME-સસ્ટેનેબલ’ (ZED), ‘MSME-સ્પર્ધાત્મક’ (LEAN) અને ‘MSME-ઇનોવેટિવ’ (ઇન્ક્યુબેશન, ડિઝાઇન, IPR) .

MSME નવીન યોજના 10-03-2022ના રોજ શરૂ કરવામાં આવી હતી. 632 યજમાન સંસ્થાઓ (HIs) મંજૂર, રૂ. MSME Idea Hackathon, 2022માં મંજૂર થયેલા 257 વિચારો માટે 20.57 કરોડ રિલીઝ કરવામાં આવ્યા અને MSME IDEA હેકાથોન 2.0 02.10.2022 ના રોજ ‘ઇન્ક્યુબેશન’ ઘટક હેઠળ શરૂ કરવામાં આવી હતી. IISc, બેંગ્લોર, 6 IITs, 11 NITs અને ‘ડિઝાઇન’ ઘટક હેઠળ મંજૂર કરાયેલા 24 પ્રોફેશનલ ડિઝાઇન/સ્ટુડન્ટ પ્રોજેક્ટ્સ સાથે એમઓયુ પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા છે. ‘IPR’ ઘટક હેઠળ 7 IP સુવિધા કેન્દ્રો મંજૂર, 126 પેટન્ટ અને 1,387 ટ્રેડમાર્કની ભરપાઈ કરવામાં આવી છે.

MSME-સસ્ટેનેબલ (ZED) પ્રમાણપત્ર યોજના 28-04-2022ના રોજ શરૂ કરવામાં આવી હતી. 23,000 થી વધુ MSME નોંધાયા છે. 834 બ્રોન્ઝ, 35 સિલ્વર અને 29

ગોલ્ડ સર્ટિફિકેટ MSME ને એનાયત કરાયા. 17 રાજ્યો/કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોએ તેમની સંબંધિત ઔદ્યોગિક નીતિઓમાં ZEDનો સમાવેશ કર્યો છે અને ZED પ્રમાણિત MSMEને વધારાના પ્રોત્સાહનો ઓફર કર્યા છે. 15 બેંકોએ ZED પ્રમાણિત MSME ને પ્રોસેસિંગ ફી અને વ્યાજ દરમાં રાહતોના રૂપમાં પ્રોત્સાહનો સૂચિત કર્યા છે. માઇક્રો એન્ડ સ્મોલ એન્ટરપ્રાઇઝિસ (CGTMSE) માટે કેડિટ ગેરંટી સ્કીમ હેઠળ, ZED પ્રમાણિત MSMEsને 85% ની વધેલી ગેરંટી કવરેજ અને ગેરંટી ફીમાં 10% વધારાની છૂટ આપવામાં આવી રહી છે.

કૌશલ્ય વિકાસ તાલીમ કાર્યક્રમોનું આયોજન

વિશ્વ બેંક દ્વારા સહાયિત “ટેકનોલોજી સેન્ટર સિસ્ટમ્સ પ્રોગ્રામ” (TCSP) હેઠળ, 15 નવા ટેકનોલોજી કેન્દ્રો (TC)ની સ્થાપના કરવામાં આવી રહી છે અને દેશભરમાં હાલના TCનું આધુનિકીકરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે. ભીવાડી, વિઝાગ, ભોપાલ અને રોહતક ખાતે TCનું ઉદ્ઘાટન થઈ ચૂક્યું છે. આ વર્ષે દરમિયાન, પ્રધાનમંત્રીએ 12-01-2022 ના રોજ “રાષ્ટ્રીય યુવા દિવસ” નિમિત્તે ટેકનોલોજી સેન્ટર, પુડુચેરીનું ઉદ્ઘાટન કર્યું. આ ટીસીએ MSME ને મદદ કરવાનું અને કૌશલ્ય પ્રશિક્ષણ આપવાનું શરૂ કર્યું છે.

ટેકનોલોજી કેન્દ્રોના નેટવર્કને વધારવા માટે, યોજના હેઠળ, “નવા ટેકનોલોજી કેન્દ્રો / વિસ્તરણ કેન્દ્રોની સ્થાપના”, 20 ટેકનોલોજી કેન્દ્રો (TCs) અને 100 એક્સટેન્શન

કેન્દ્રો (ECs) હબ અને સ્પોક મોડલ હેઠળ દેશભરમાં સ્થાપિત કરવામાં આવી રહ્યા છે. વિવિધ સેવાઓ જેવી કે ટેકનોલોજી સપોર્ટ, કૌશલ્ય, ઇન્ક્યુબેશન અને MSME ને કન્સલ્ટન્સી અને નવા MSMEની રચના. જાન્યુઆરી, 2022 થી નવેમ્બર, 2022 સુધી, 111 MSME એ TCની ટેકનોલોજી સેવાઓનો લાભ લીધો છે.

કૌશલ્ય

01-01-2022 થી 23-12-2022 સુધી ‘ઉદ્યોગ સાહસિકતા કૌશલ્ય વિકાસ કાર્યક્રમ’ (ESDP) હેઠળ 91,938 વ્યક્તિઓને લાભ આપતા 1,222 કાર્યક્રમો હાથ ધરવામાં આવ્યા હતા.

2,68,070 વ્યક્તિઓએ મંત્રાલય હેઠળની વિવિધ સંસ્થાઓ એટલે કે ટૂલ રૂમ્સ અને ટેકનિકલ સંસ્થાઓ, TCSP હેઠળ સ્થપાયેલા નવા ટેકનોલોજી કેન્દ્રો, નેશનલ સ્મોલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કોર્પોરેશન (NSIC) લિ., ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ આયોગ (KVIC), નેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર માઈક્રો દ્વારા કૌશલ્યની તાલીમ આપવામાં આવી હતી. નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગો (ni-msme) અને કોયર બોર્ડ જાન્યુઆરી, 2022 થી નવેમ્બર, 2022 સુધી.

લાઇવલીહૂડ બિઝનેસ ઇન્ક્યુબેટર્સ (LBIs) અને 14 બિઝનેસ ઇન્ક્યુબેટર્સ દ્વારા પ્રશિક્ષિત 10,317 તાલીમાર્થીઓ જાન્યુઆરી, 2022 થી સપ્ટેમ્બર, 2022 દરમિયાન ‘ઇનોવેશન, રૂરલ ઇન્ડસ્ટ્રી એન્ડ એન્ટરપ્રિન્યોરશિપને પ્રોત્સાહન આપવાની યોજના’ (ASPIRE) હેઠળ કાર્યરત થયા.

ખાદી, ગ્રામોદ્યોગ અને કોયર ક્ષેત્રને પ્રોત્સાહન ખાદી અને ગ્રામોદ્યોગ

KVIC બે મુખ્ય ઘટકો ખાદી વિકાસ યોજના (KVY) અને ગ્રામોદ્યોગ વિકાસ યોજના (GVY) સાથે “ખાદી ગ્રામોદ્યોગ વિકાસ યોજના” લાગુ કરે છે. જાન્યુઆરી, 2022 થી નવેમ્બર, 2022 સુધીના આ ઘટકો હેઠળની સિદ્ધિઓ નીચે આપેલ છે.

1,123 ખાદી સંસ્થાઓ (KIs) ને 1.51 લાખ કારીગરોને લાભ આપવા માટે સહાય કરવામાં આવી છે, જેમાં રૂ. 186.89 કરોડ ‘મોડિફાઇડ માર્કેટ ડેવલપમેન્ટ આસિસ્ટન્સ’ (MMDA) હેઠળ.

રૂ.ના વિતરણ સાથે 1,041 KI ને લાભ થયો છે.

29.14 કરોડ ‘વ્યાજ સબસિડી એલિજિબિલિટી સર્ટિફિકેટ’ (ISEC) યોજના હેઠળ.

ખાદી કારીગરો માટે રૂ.ના વિતરણ સાથે 817 વર્ક શેડ વિકસાવવામાં આવ્યા હતા. 4.90 કરોડ, ‘ખાદી કારીગરો માટે વર્કશેડ યોજના’ હેઠળ.

‘અસ્તિત્વમાં રહેલી નબળી ખાદી સંસ્થાઓના ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરનું મજબૂતીકરણ’ અને ‘માર્કેટિંગ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર માટે સહાય’ હેઠળ અનુક્રમે 17 KI મજબૂત કરવામાં આવ્યા અને 66 વેચાણ આઉટલેટ્સનું નવીનીકરણ કરવામાં આવ્યું.

3,800 ઇલેક્ટ્રિક પોટર વીલ્સનું વિતરણ રૂ. 6.42 કરોડ ખર્ચ આધારિત ઉદ્યોગ હેઠળ કુખ્યાર સશક્તિકરણ કાર્યક્રમ હેઠળ.

20,780 મધમાખીની પેટીઓનું વિતરણ 2,078 વ્યક્તિઓને લાભ આપતા રૂ. 5.48 કરોડ મધ મિશન/ મધમાખી ઉછેર હેઠળ કૃષિ આધારિત અને ફૂડ પ્રોસેસિંગ ઉદ્યોગ હેઠળ, જેનો ઉદ્દેશ્ય આધુનિક મધમાખી ઉછેરની રજૂઆત અને લોકપ્રિય બનાવીને અને ટકાઉ રોજગાર અને આવકનું સર્જન કરીને અત્યંત આંતરિક ગ્રામીણ વિસ્તારોમાં રહેતા લોકોને ઉત્થાન આપવાનો છે.

કોયર સેક્ટર

મંત્રાલય હેઠળના કોયર બોર્ડ અન્ય બાબતોની સાથે સાથે કૌશલ્ય અપગ્રેડેશન અને મહિલા કોયર યોજના યોજનાનો અમલ કરે છે જેના દ્વારા EDP, જાગૃતિ કાર્યક્રમ, વર્કશોપ અને સેમિનાર જેવા 94 કાર્યક્રમો યોજવામાં આવે છે. 4,749 કારીગરોને તાલીમ આપવામાં આવી હતી.

વર્ષ 2015-16, 2016-17, 2017-18 અને 2018-19 માટેનો 'કોયર ઇન્ડસ્ટ્રી એવોર્ડ' 05-05-2022ના રોજ યોજાયેલા "એન્ટરપ્રાઇઝ ઇન્ડિયા નેશનલ કોઈર કોન્કલેવ અને પ્રેઝન્ટેશન ઓફ કોયર ઇન્ડસ્ટ્રી એવોર્ડ ફંક્શન"માં રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો.

કોઈર બોર્ડ જાન્યુઆરી, 2022થી નવેમ્બર, 2022 સુધી દેશમાં 72 પ્રદર્શનોમાં ભાગ લીધો છે. કોઈર ઉત્પાદક રાજ્યોમાંથી 14 રાજ્ય સરકારોના પ્રતિનિધિઓની સહભાગિતાની સાક્ષી આપતી એન્ટરપ્રાઇઝ ઇન્ડિયા પહેલના ભાગરૂપે કોઈમ્બતૂર ખાતે 'નેશનલ કોઈર કોન્કલેવ'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

RAMP યોજના

MSME પર્ફોર્મન્સ પ્રોગ્રામને વધારવા અને વેગ આપવા (RAMP) યોજનાનો ઉદ્દેશ્ય કેન્દ્ર અને રાજ્યમાં સંસ્થાઓ અને ગવર્નન્સને મજબૂત બનાવવા, કેન્દ્ર-રાજ્યનાં જોડાણો અને ભાગીદારીમાં સુધારો કરવા અને MSMEsની માર્કેટ અને કેડિટ, ટેકનોલોજી અપગ્રેડેશન અને વિલંબિત ચુકવણી અને હરિયાળીના મુદ્દાઓને સંબોધિત કરવાનો છે. MSME ના RAMP યોજના હેઠળ, 25 રાજ્યો અને એક કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશે લેટર ઓફ અંડરટેકિંગ (LoU) ના અમલ દ્વારા તેમની સહભાગિતાની પુષ્ટિ કરી છે, જેના દ્વારા સહભાગી રાજ્યો/ કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશો વ્યૂહાત્મક રોકાણ યોજના (SIP) તૈયાર કરવા માટે બાંધકામ આપે છે જે એક માર્ગમેપ તરીકે કાર્ય કરશે. રાજ્યમાં MSME સેક્ટરનો વિકાસ.

NSIC અને MGIRIની સિદ્ધિઓ નેશનલ સ્મોલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ કોર્પોરેશન લિ. (NSIC)

NSIC બેંક ગેરંટી સામે કાચો માલ સહાય યોજનામાં સપ્લાયરોને ચુકવણી કરીને કાચા માલની પ્રાપ્તિ માટે કેડિટ સપોર્ટ પૂરો પાડે છે. NSIC ટેન્ડર માર્કેટિંગ સ્કીમ જેવી યોજનાઓ હેઠળ MSME ને સહાય પૂરી પાડીને ધિરાણની સુવિધા પણ આપે છે. નાણાકીય વર્ષ 2022-23માં (30-09-2022 સુધી), ધિરાણની સુવિધા રૂ. 2,300 થી વધુ એકમોને 2,753.13 કરોડ રૂપિયા આપવામાં આવ્યા હતા.

ટેન્ડર માર્કેટિંગ સ્કીમ હેઠળ, NSIC ટેન્ડર પ્રવૃત્તિના દરેક તબક્કામાં MSE(s) ને ટેન્ડરમાં ભાગ લેવાથી લઈને ટેન્ડરોના અમલ સુધીની સુવિધા આપે છે, નાણાકીય વર્ષ 2022-23 (30-09-2022 સુધી) દરમિયાન કંપનીએ 261 ટેન્ડરોમાં ભાગ લીધો છે. રૂ. 261.15 કરોડ અને રૂ. 44.51 કરોડ. NSIC MSME ગ્લોબલ માર્ટ વેબ પોર્ટલ (www.msmemart.com) દ્વારા ઇ-માર્કેટિંગ સેવાની પણ સુવિધા આપે છે. નાણાકીય વર્ષ 2022-23માં (30-09-2022 સુધી), 4,743 સભ્યો નોંધાયા અને આવક રૂ. 1.94 કરોડ.

મહાત્મા ગાંધી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર રૂરલ ટ્રાન્સફોર્મેશન (MGIRI)

મહાત્મા ગાંધી ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ફોર રૂરલ ટ્રાન્સફોર્મેશન (MGIRI) એ 17 નવીન ઉત્પાદનો/પ્રક્રિયાઓ/

મશીનરી વગેરે વિકસાવી છે અને 54 તાલીમ કાર્યક્રમોનું આયોજન કર્યું છે, જેમાં 256 વ્યક્તિઓને તાલીમ આપવામાં આવી છે. MSME મંત્રીએ 02-10-2022ના રોજ મહાત્મા ગાંધીની જન્મજયંતી નિમિત્તે વર્ધામાં MGIRI દ્વારા આયોજિત "સેવાગ્રામ ઔદ્યોગિક મહોત્સવ"નું ઉદ્ઘાટન કર્યું.

હેન્ડહોલ્ડિંગ, ફરિયાદ નિવારણ અને પ્રચાર પહેલ

વડાપ્રધાને 1 લી જૂન, 2020ના રોજ એક ઓનલાઈન પોર્ટલ "ચેમ્પિયન્સ" લોન્ચ કર્યું જેમાં ઇ-ગવર્નન્સના ઘણાં પાસાંઓને આવરી લેવામાં આવ્યાં છે જેમાં ફરિયાદ નિવારણ અને MSMEsના હેન્ડહોલ્ડિંગનો સમાવેશ થાય છે. જાન્યુઆરી, 2022થી નવેમ્બર, 2022 સુધી પોર્ટલ પર 12,035 પ્રશ્નો/ફરિયાદો પ્રાપ્ત થઈ છે જેમાંથી 11,910 નો જવાબ આપવામાં આવ્યો છે. મંત્રાલયે 9 રાજ્યોમાં 46 મહત્વકાંક્ષી જિલ્લાઓમાં નુકકડ નાટકનું આયોજન કર્યું છે. મંત્રાલયની યોજનાઓની જાગરૂકતા વધારવા માટે, મંત્રાલય દ્વારા અનેક જાગૃતિ વિડીયો ઈન-હાઉસ બનાવવામાં આવ્યા છે.

મંત્રાલય વિવિધ સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ જેમ કે ફેસબુક, ઈન્સ્ટાગ્રામ, યુટ્યુબ, લિંકડઈન વગેરે પર સક્રિય હાજરી ધરાવે છે. ફેસબુક પર ફોલોઅર્સ 2021માં 3.23 લાખથી 5.26 લાખથી વધુ થઈ ગયા છે. ફેસબુક પર તે 2021માં 1.14 લાખથી 1.65 લાખથી વધુ થઈ ગયા છે.

ગુજરાતને સુરક્ષિત અને વિકસિત રાખવા જો કોઈ સક્ષમ હોય તો તે આપણા વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી છે તેમ ગુજરાતની જનતા માને છે અને તે મતમાં પરિવર્તિત થયું છે - શ્રી સી. આર. પાટીલ

આગામી પાંચ વર્ષ સુધી જનતાની વચ્ચે રહી પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો સંદેશ તેમજ જનકલ્યાણની યોજનાઓ જનતા સુધી પહોંચે તેની ચિંતા આપણે સૌએ કરવાની છે - શ્રી અમિતભાઈ શાહ

ભારતીય જનતા પાર્ટી સુરત મહાનગર દ્વારા ગુજરાત રાજ્યમાં વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં પ્રચંડ જીત બદલ જનતા જનાર્દનનો અભિવાદન અને ઋણસ્વીકાર કાર્યક્રમ પેજ સમિતિના પ્રણેતા અને મજબૂત સંગઠનશક્તિથી પાર્ટીને મજબૂત કરનાર યશસ્વી પ્રદેશ અધ્યક્ષશ્રી સી. આર. પાટીલ તેમજ પ્રદેશ સંગઠન મંત્રીશ્રી રત્નાકરજીની તેમજ તમામ ચૂંટાયેલા ધારાસભ્યશ્રીઓની વિશેષ ઉપસ્થિતિમાં યોજાયો હતો.

દેશના ગૃહમંત્રી અને સહકારમંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહે

ઉપસ્થિત કાર્યકર્તાઓને હૃદયપૂર્વક અભિનંદન પાઠવતાં કહ્યું હતું કે 2022ની વિધાનસભા ચૂંટણીમાં અત્યાર સુધીના બધા જ રેકોર્ડ તોડે તેવાં જે પરિણામો મળ્યાં છે તેનું સંપૂર્ણ શ્રેય ભાજપના બુધ લેવલ - પેજ સમિતિથી લઈને પ્રદેશ અધ્યક્ષ સુધીના કાર્યકર્તાઓને જાય છે. તેમણે કહ્યું કે આદરણીય પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દેશ અને ગુજરાતની જનતામાં અપાર લોકચાહના ધરાવે છે અને એટલે જ લોકસભામાં પણ બે વખત ગુજરાતની 26માંથી 26 સીટો પર વિજય અપાવી તેનો

વિશ્વાસ વ્યક્ત કરેલો છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે કહ્યું કે પ્રદેશ અધ્યક્ષ શ્રી સી. આર. પાટીલે પેજ પ્રમુખની કરેલી ગોઠવણીના પરિણામે પ્રચંડ વિજય પ્રાપ્ત થયો અને તેમની આ યોજનાને કાર્યકર્તાઓએ જમીન પર ઉતારી અને અભૂતપૂર્વ રેકોર્ડ બ્રેક પરિણામો મળ્યાં જેને હવે ભવિષ્યમાં પણ તોડવા કપરાં છે. પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના ગુજરાતમાં ચૂંટણી પ્રવાસ બાદ ભાજપ તરફી પ્રચંડ વાવાઝોડું ઊભું થયું અને તેને કાર્યકર્તાઓએ મતમાં પરિવર્તિત કર્યું.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે જણાવ્યું હતું કે ભાજપા પ્રદેશ અધ્યક્ષ શ્રી સી. આર. પાટીલે પેજ સમિતિ, પેજ પ્રમુખના સંમેલન યોજ્યાં, તેઓને તાલીમ આપી સક્રિય કર્યાં, જેનાથી ખૂબ સુસંગઠિત માળખું ઊભું થયું અને તેનાં પરિણામો આજે આપણી સામે છે. તેઓએ કહ્યું કે 1990માં અને ત્યારબાદ 1998માં ભાજપાની સરકાર બની આજે 2022 સુધી ગુજરાતની જનતાએ ભાજપામાં સાતત્યપૂર્ણ રીતે વિશ્વાસ મૂક્યો છે અને સામે પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં ભાજપાએ ગુજરાતના ખૂણે ખૂણે આદિવાસી, વન, સાગર અને કચ્છ સહિતનાં દૂરનાં ક્ષેત્રોમાં જે વિકાસમાં પાછળ હતાં ત્યાં સુધી વિકાસ અને મૂળભૂત સુવિધાઓ પહોંચાડી છે. આ ઉપરાંત અત્યાર સુધીના શાસનમાં એક પણ કૌભાંડ વિના પારદર્શક, પ્રમાણિક

અને સમર્પિત સરકારનું ઉદાહરણ ભાજપાએ પૂરું પાડ્યું છે. ભાજપાએ શાસન ગાંધીનગરથી લઈને ગ્રામપંચાયત સુધી પર્કોલેટ કર્યું છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ઉમેર્યું હતું કે મુખ્યમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલના નેતૃત્વમાં કેન્દ્ર તેમજ રાજ્ય સરકારની અનેક યોજનાઓ નીચે સુધી પહોંચી, વિકાસના નવા નવા આયામો સર્જ્યા. તેઓએ આઝાદી બાદ પ્રથમ વખત સુરત અને ગ્રામ્યની તમામ સીટો ભાજપને ભેટ આપવા બદલ સુરત શહેર અને ગ્રામ્યની જનતા અને કાર્યકર્તાઓને હૃદયપૂર્વક અભિનંદન પાઠવ્યાં હતાં. તેઓએ કહ્યું કે આ ચૂંટણીમાં અનેક નવા નવા પક્ષો આવ્યા, જુદા જુદા દાવાઓ કર્યા, ગેરંટીઓ આપી પરંતુ પરિણામ બાદ આ બધાનાં સૂપડાં સાફ થઈ ગયાં. પરિણામોએ દર્શાવ્યું કે ગુજરાતની જનતા પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ

મોદીને અને ભાજપને વધાવવા તૈયાર હતી. આજે દેશમાં મજબૂત સંદેશ મોકલવાનું કામ આ પ્રચંડ વિજયે કર્યું છે કે ગુજરાત પ્રદેશ ભાજપનો ગઢ હતો, છે અને રહેશે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ભાજપના કાર્યકર્તાઓને બિરદાવતાં કહ્યું હતું કે કાર્યકર્તાઓએ પરિશ્રમની પરાકાષ્ઠા સર્જી, પ્રત્યેક ઘર સુધી પહોંચ્યા, સંપર્ક જીવંત રાખ્યો અને સરકારની તમામ ઊણપ માટે જનતાને સમજાવી. કાર્યકરોએ જનતાને કહ્યું કે આજે ગુજરાતમાં ઘેરઘેર ગેસ, શૌચાલય, 24 કલાક વીજળી, પીવાનું શુદ્ધ પાણી, અદ્યતન ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર શિક્ષણના નવા આયામો અને કાયદો વ્યવસ્થાની પરિસ્થિતિ ભાજપની જવાબદારી સરકારની પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે ગૌરવ વ્યક્ત કરતાં કહ્યું હતું કે ગુજરાત

વિધાનસભા ચૂંટણીમાં મળેલો આ વિજય સમગ્ર દેશના કાર્યકર્તાઓ માટે ઉત્સાહ, પ્રેરણા અને ઊર્જા આપનાર છે. આ વિજય સમગ્ર રાજનૈતિક ચિત્રને પરિવર્તિત કરનાર છે અને આ પરિણામોની 2024 માં લોકસભાની ચૂંટણીઓમાં પણ સકારાત્મક અસર પડશે. તેઓએ ફરી એક વખત પ્રદેશ ભાજપા અધ્યક્ષ શ્રી સી. આર. પાટીલ સહિત સમગ્ર ભાજપા સંગઠન, મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલ અને મંત્રીમંડળ તથા પેજ સમિતિથી લઈને તમામ કાર્યકર્તાઓને અભિનંદન પાઠવ્યાં હતાં.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે અંતમાં કહ્યું કે આગામી પાંચ વર્ષ સુધી જનતાની વચ્ચે રહી પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો સંદેશ તેમજ જનકલ્યાણની યોજનાઓ જનતા સુધી પહોંચે તેની ચિંતા આપણે સૌએ કરવાની છે. આઝાદી પછી સૌથી વધુ લોકપ્રિય પ્રધાનમંત્રી કોઈ હોય તો એ માત્ર શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી છે ત્યારે ગુજરાતની જનતાએ પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી પર મૂકેલા વિશ્વાસના પરિણામે રાજનૈતિક આત્મવિશ્વાસ વધ્યો છે. આ તમામ બાબતો બાદ ભાજપાની જવાબદારી વધી છે ત્યારે પ્રજાની આશાઓ-અપેક્ષાઓને પરિપૂર્ણ કરવા શ્રી અમિતભાઈ શાહે અપીલ કરી હતી.

આ કાર્યક્રમમાં પ્રદેશ અધ્યક્ષશ્રી સી. આર. પાટીલે સંબોધન કરતાં જણાવ્યું કે, ગુજરાત વિધાનસભાની ચૂંટણીમાં પ્રચંડ જીત અપાવવા બદલ અને ઋણસ્વીકારના આ અદ્ભુત કાર્યક્રમ બદલ આપ સૌનો આભાર, આ વખતની વિધાનસભા ચૂંટણીમાં જીતનો જશ ખરેખર ગુજરાત અને

સુરતના મતદારોને છે. મતદારોએ વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને ભાજપ પર ભરોસો રાખ્યો. ગુજરાતને સુરક્ષિત અને વિકસિત રાખવા જો કોઈ સક્ષમ હોય તો તે આપણા વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી છે તેમ ગુજરાતની અને સુરતની જનતા માને છે અને તે મતમાં પરિવર્તન કર્યું. આ વખતની ચૂંટણીમાં વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ગુજરાતના ખૂણે-ખૂણે જઈ જાહેરસભાઓ કરી તેના કારણે ભાજપને પ્રચંડ વિજય અપાવ્યો છે તે બદલ વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ અને દેશના ગૃહમંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહે વિધાનસભામાં જે કાર્યકર જીતી શકે તેને જ ઉમેદવારી કરાવી તેનો લાભ ભાજપને મળ્યો છે તે બદલ તેમનો આભાર.

શ્રી પાટીલે વધુમાં જણાવ્યું કે, આ વખતની વિધાનસભા ચૂંટણીમાં કેન્દ્રના મંત્રી અને રાજ્યના આગેવાનોએ પણ જાહેરસભા અને મતદારોનો સંપર્ક કર્યો તેના કારણે ભવ્ય જીત મળી છે. ભાજપના કાર્યકરોએ પણ પક્ષને ઐતિહાસિક જીત અપાવવા ખૂબ મહેનત કરી છે. સુરતના શહેર અને જિલ્લાની બેઠકો જીતાડવા સુરત શહેરના કાર્યકરોએ તનતોડ મહેનત કરી છે. ઉમેદવાર ચૂંટણીમાં દરેક જગ્યાએ પહોંચી નથી શકતો, પરંતુ કાર્યકરોએ દરેક જગ્યાએ પહોંચી જનતાને વિશ્વાસ અપાવ્યો છે તેથી સૌ કાર્યકરો અને જનતાને વંદન કરું છું. માધવસિંહ સોલંકીના સમયમાં કાંગ્રેસને 149 સીટ મળી હતી તેનો રેકોર્ડ ભાજપે આ વખતે તોડ્યો અને વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની કેન્દ્રની

ગુજરાત વિધાનસભાની આ વખતની ચૂંટણીમાં સમગ્ર દેશ અને દુનિયાની નજર ગુજરાતની ચૂંટણી પર હતી - મહામંત્રીશ્રી રત્નાકરજી

ગુજરાત વિધાનસભાની આ વખતની ચૂંટણીમાં સમગ્ર દેશ અને દુનિયાની નજર ગુજરાતની ચૂંટણી પર હતી. સુરત શહેર

ભારતીય જનતા પાર્ટીને હંમેશાં સમર્થન આપતું રહ્યું છે. આ વખતની ચૂંટણી સત્ય અને અસત્યની હતી. જે પાર્ટી જબરજસ્તી ગેરેંટી આપવાનું કહેતી અને વાસ્તવિક કામ કરવાની ગેરંટી કેવી રીતે લેવી તેનું પ્રમાણ સુરત શહેરની જનતાએ દેશને આપ્યું તે બદલ સુરતની જનતા જનાર્દનને ખૂબ ખૂબ અભિનંદન. વિધાનસભા ચૂંટણીમાં બુથથી લઈ તમામ સંગઠનના કાર્યકરોએ ખૂબ મહેનત કરી પ્રચંડ જીત અપાવવા મહેનત કરી છે. જે રાજકીય પાર્ટી પ્રજાને સાચી દિશા ન આપી શકે તે કોઈ ચોક્કસ વાતાવરણ સાથે ચૂંટણી લડી, પરંતુ જનતાએ તેમને જડબાતોડ જવાબ આપ્યો છે. સુરત અને ગુજરાતની જનતાએ ફરી ગુજરાતના પનોતા પુત્ર અને વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી પ્રત્યે વિશ્વાસ જતાવ્યો છે.

સરકાર અને રાજ્યના મુખ્યમંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રભાઈ પટેલની સરકાર એમ ડબલ એન્જિનની સરકારે જે કહ્યું તે કર્યું અને તેથી જનતાનો વિશ્વાસ જીત્યા છીએ. કાંગ્રેસના 13 અને આમ આદમી પાર્ટીના 5 ઉમેદવારો જે જીત્યા છે તે ખૂબ ઓછા માર્જનથી જીત્યા છે. આ બેઠકો પર થોડી કચાશ રહી ગઈ.

શ્રી પાટીલે વધુમાં જણાવ્યું કે કાંગ્રેસને 2017માં મળેલા મતો અને ભાજપને મળેલા મતોમાં 19 લાખનો તફાવત હતો, આ વખતની ચૂંટણીમાં કાંગ્રેસના મતો ઘટી 84 લાખ થયા છે તો ભાજપના એક કરોડ 68 લાખ મતો મળ્યા છે. કાર્યકરોની મહેનતના કારણે ભાજપનો વોટ શેર વધ્યો છે તેમાં પણ એક રેકોર્ડ સર્જાયો છે. આખો દેશ આ વખતની ચૂંટણીમાં

પરિણામો પર નજર રાખી રહ્યો હતો. ગુજરાતના કાર્યકરોએ આ જીત કેવી રીતે મેળવી તે અન્ય રાજ્યના કાર્યકરો પણ સમજવા માંગે છે. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની યોજનાઓ જન જન સુધી પહોંચાડવા આગ્રહ કર્યો. ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિઓને કાર્યકરોનું સન્માન કરવા હાકલ કરી. ભવ્ય જીત પછી કાર્યકરો પણ વાણી અને વર્તન પર સંયમ રાખે તેનું ધ્યાન રાખવા હાકલ કરી. આ વખતની ચૂંટણી દેશના ગૃહમંત્રીશ્રી અમિતભાઈ શાહે સતત ગુજરાતના પ્રવાસે રહ્યા અને જાહેરસભાઓને સંબોધી અને જીતી શકે તેવા જ ઉમેદવારોનાં નામ પાર્લામેન્ટરી બોર્ડમાં મોકલાવ્યાં તેના કારણે ભવ્ય જીત શક્ય બની છે.

આઝાદીનાં ૭૫ વર્ષ - 'અમૃત-મહોત્સવ'

આઝાદી
કા
અમૃત મહોત્સવ

લાલા હરદયાળ

જન્મ : ૫-૧૧-૧૮૮૪ • અવસાન : ૪-૩-૧૯૩૮

ગદર પાર્ટીના સ્થાપક લાલા હરદયાળ દિલ્હીના વતની હતા. પ્રાથમિક શિક્ષણ દિલ્હીમાં અને ઉચ્ચ શિક્ષણ લાહોરમાંથી લઈ તેઓ ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે લંડન ગયેલા. અહીં તેમને ઈન્ડિયા હાઉસના સ્થાપક શ્યામજી કૃષ્ણવર્માનો ભેટો થયો. શ્યામજીએ એમની અંદર સ્વદેશી ભાવનાની ચિનગારી એવી તો પ્રગટાવી કે અંગ્રેજી ડિગ્રી પરથી તેમનું મન ઊઠી ગયું. સરકારની શિષ્યવૃત્તિ પાછી ઠેલી. અંગ્રેજી મેસમાં જમવાનું પણ બંધ કર્યું. તેઓ જ્યારે લંડનથી પાછા ફર્યા ત્યારે દેશમાં સ્વતંત્રતાના આંદોલને જોર પકડ્યું હતું. તેઓ પણ તેમાં કૂદી પડ્યા. સરકારે પંજાબ કેસરી લાલા લજપતરાયની ધરપકડ કરી બર્માની જેલમાં ધકેલી દીધા. ધરપકડથી બચવા હરદયાળ પાછા લંડન આવતા રહ્યા. પણ અહીંયે જોખમ ઊભું થતાં પેરિસ ગયા. થોડો સમય પેરિસમાં રહ્યા, પરંતુ અહીંનું ખર્ચાળ જીવન તેમને ન પરવડતાં ત્યાંથી અમેરિકા ગયા. અહીં મજૂરી કરતા ભારતીયોને સંગઠિત કરી ગદર પાર્ટીની સ્થાપના કરી. પોતે કેલિફોર્નિયાની યુનિવર્સિટીમાં પ્રોફેસર બન્યા. ગદર પત્ર પણ શરૂ કર્યું. પરંતુ હરદયાળને અમેરિકા પણ સંઘરી ના શક્યું. તેમનાં ભાષણમાં રાજદ્રોહની ગંધ આવતા વોરંટ કાઢ્યું. ધરપકડથી બચવા તેઓ સ્વિટ્ઝર્લેન્ડ ભણી નાઠા. છૂપા વેશે ત્યાં છ મહિના રહ્યા. ત્યાંથી જર્મનીનો સહકાર મેળવવા જર્મની ગયા. શરૂઆતમાં જર્મનીએ ભારતની બાબતે રસ લીધો. પણ પછી તેનું વલણ નરમ પડ્યું. તેના નેતા સાથે ખટરાગ વધતાં હરદયાળે જર્મની પણ છોડવું પડ્યું. હવે ક્યાં જવું? પછીનાં સાત વર્ષમાં તેમણે કેટલાય દેશો ખૂંઘ્યા. આખરે ત્યાંથી સ્વિડન પહોંચ્યા. દુનિયાભરની રજળપાટ કરીને તેમને વતન જવાની ઈચ્છા થઈ. નામ બદલી તેઓ સમુદ્રમાર્ગે ભારત આવવા નીકળ્યા. પરંતુ માર્સેલ્સ બંદરેથી પકડાઈ ગયા. પાછા લંડન જવું પડ્યું. હવે વતન જવું શક્ય નથી એમ માની તેમણે બ્રિટનમાં આજીવિકા રળી ગુજરાન ચલાવવા માંડ્યું. આશ્ચર્યની વાત એ છે કે સશસ્ત્ર ક્રાંતિના આ માણસ ભગવાન બુદ્ધના અહિંસાના સિદ્ધાંતથી ખૂબ પ્રભાવિત હતા. ભગવાન બુદ્ધના સિદ્ધાંતો અંગે પુસ્તક લખી પીએચ.ડી. કર્યું. લંડન યુનિવર્સિટીમાં અધ્યાપક બન્યા. ૧૯૩૮માં યુનિવર્સિટી તરફથી અમેરિકામાં મળેલી વિશ્વધર્મ પરિષદમાં ભાગ લેવા તેમને મોકલવામાં આવ્યા. ત્યાં તેમનું હૃદય બંધ પડી જવાથી મૃત્યુ થયું. દેશમાં સરકારે તેમની પ્રવેશબંધી હટાવી લેવાની જાહેરાત કરી ત્યારે દેશની જનતાને તેમના મૃત્યુના સમાચાર સાંભળવા મળ્યા. એમને ઝેર અપાયાની પણ શંકા સેવાતી રહી. માતૃભૂમિની મુક્તિ ઝંખતા આ ક્રાંતિકારીને માતૃભૂમિમાં છેલ્લા શ્વાસ લેવાનુંય સૌભાગ્ય ન સાંપડ્યું.

Editor : Publishers :

Surendrabhai Motilal Patel

on Behalf of

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh

Published From

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh

J. P. Chowk, Khanpur, Ahmedabad-380001.